

THOUGHTS

misli (THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urednik in upravnik (Editor and Manager) Fr. Metod Ogorevc, O.F.M., Baraga House, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Ureja (Production Editor) in računalniški prelom Katarina Mahnič + Naslov: MISLI, P.O.Box 197, Kew, Vic. 3101 + Tel. (03)9853 7787 – Fax (03)9853 6176 – E-mail: misli@infoxchange.net.au + Naročnina za leto 2001 je 20 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije letalsko 50 dolarjev + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjenišvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Prispevkov brez podpisa ne objavljamo + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Vnašanje in priprava strani (Typing and Lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel. (03)9387 8488 – Fax (03)9380 2141. ISSN 1443-8364

HVALA LEPA, da s svojimi prispevki skrbite, da je revija pestra in zanimiva. Prizadevamo si, da objavimo, kar nam pošljete, čeprav morajo nekateri članki počakati zaradi pomanjkanja prostora ali ker so nekateri prispevki bolj časovno pogojeni kot drugi.

K pisanju vas vabim tudi za naprej. Članki morajo biti na uredništvu do 25. v mesecu, če naj bi bili objavljeni v naslednji številki.

Pred nekaj leti me je nekdo opozoril, da je p. Bazilij v junijski številki objavljal članke v zvezi s krivicami, ki so se zgodile doma po koncu druge svetovne vojne. Vabim vas, da o tem napišete za naslednjo številko, pa boste brali. Sam sem bil rojen dvajset let po vojni in vam lahko samo od kod kaj prepišem.

Meseca maja pred petdesetimi leti sta prišla v Avstralijo prva dva frančiškana. Vabim vas, da za pripravo na letošnji zlati jubilej, ki ga bomo praznovali v avgustu in septembru, molite molitev, ki je objavljena pri melbournski rubriki.

V Sloveniji je v teh dneh frančiškanski kapitelj - sestanek, ki je vsaka tri leta. Spremembe se obetajo tudi v Avstraliji. Kakšne, pa bom morda lahko z gotovostjo poročal v naslednji številki.

NOVE KASETE

CENA \$12

Glasba iz Baragove knjižnice

ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - Zvezde na nebu žare
ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - Vse življenje same želje
ANSAMBEL LOJZETA SLAKA - Na vseh straneh sveta
POHORJE EXPRESS - Made in Slovenia
IZTOK MLAKAR - Štorije in baldorije
ZLATKO DOBRIČ - Sedem dolgih let
WOLF - Angel varuh
VESELA JESEN - 25 let zlate štajerske popevke
BIG BEN - Največji uspehi
ALPSKI KVINTET - Ave Marijo zvoni
ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - V deželi glasbe in petja
ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - Otoček sredi jezera
VELIKONOČNE PESMI
BRATJE IZ OPLOTNICE - Pesem nikoli ne umre
SIMONA WEISS - Mati
NACE JUNKAR - Slovenski Mornar
RIBNIŠKI OKTET - Sem Ribn'čan Urban
BRANE DRVARIČ - Ostani z mano
RAZLIČNI IZVAJALCI - Zate Slovenija (Aleksander Mežek, Oto Pestner, Helena Blagne, Pop Design, Čuki, Edvin Fliser, Obvezna smer)
NONET CERTUS MARIBOR - Slava tebi, Slomšek škof
ANSAMBEL HENČEK - Moje uspešnice
ZORAN CILENŠEK - Špela
DESETI BRAT - Pelin roža
LJUBLJANSKI OKTET - Slovenija moja dežela
WERNER - Simpatija (duet s Simono Weiss)
ŠTAJERSKIH 7 - Povej, da Slovenec si
DRUŽINSKI TRIO POGLADIČ - Ko v slogi družina igra

p. Metod

Slika na naslovnici je delo melbournske umetnice ZORKE ČERNJAK

misli

PRED TVOJ OLTAR CVETLICE TROSIM

P. CIRIL A. BOŽIČ

Leto 50, št. 5
Maj 2001

Pred tvoj oltar cvetlice trosim	
- p. Ciril Božič	- stran 97
Križem avstralske Slovenije	
	- stran 100
Vsak človek ima svoje mesto	
- Sonia Vadnjal	- stran 107
Pisma o slovenščini XXX.	
- Mirko Mahnič	- stran 108
Sv. družina Adelaide	
- p. Janez	- stran 109
Naše nabirke	- stran 110
Frančiškov svetni red 12.	
- p. Filip Rupnik	- stran 111
Sveti Frančišek Asiški	
- Marija Kmetova	- stran 112
Tonček iz Potoka	
- pater Bazilij	- stran 114
V osmih dneh okoli Slovenije	
- Bojan Erhartič	- stran 116
Izpod Triglava	- stran 118
Sv. Ciril in Metod Melbourne	
- p. Metod	- stran 120
Sv. Rafael Sydney	
- p. Valerijan	- stran 122
Kotiček naših mladih - The Corner	
Zvezda meseca Michelle Fistrič	
- Andrew Bratina	- stran 125

*"Spet kliče nas
venčani maj, k Mariji v
nadzemljski raj..."*

*Ta prijetna, skoraj
ponarodela pesem, ki
jo je spesnil duhovnik,
izumitelj fotografije na
steklo Janez Puhar
(1814-1864), nas bo
spremljala v teh
cvetočih dneh pomladi.
Spet se bodo okrepile
množice romarjev, ki
radi prihajajo k Mariji
Pomagaj na Brezje pa
tudi drugim, kjer
stojijo znamenja,
kapele in cerkve Materi
in Kraljici v čast.*

*Kako pomenljivo je,
da je Marija Pomagaj
zavetnica slovenskega
naroda in naše nove
domovine Avstralije. Vsi praznujemo Marijo Pomagaj 24. maja.
Avstralski škofje bodo ponovno izročili svoje ljudstvo
Marijinemu varstvu že na začetku letošnjega maja, na Brezjah
pa bomo na vigilio praznika Marije Pomagaj praznovali večer
slovenskih izročil skupaj z ljubljanskim nadškofom in slovenskim
metropolitom dr. Francem Rodetom.*

*Žegen, blagoslov - to je tisto, čemur se mi verni pri Mariji in
po Mariji odpiramo. Pa saj se mora iz tega srečanja Boga in
človeka porajati milost! Ker greš iz sebe, da najdeš sebe; da se
spraviš s seboj in tako z nebom in zemljo: "V Njegovi luči vse*

stvari dobijo nov obraz!"

Moji trenutki bivanja v Božji in človekovi hiši mi podarjajo spoznanje, da je v spopadu dveh sil, teme in svetlobe, življenja in smrti, zmeraj močnejše življenje. Vsak hip močnejše. Z vsako lepo mislijo čistejše. Z vsakim dobrim delom silnejše. Z vsako zmago človeka nad samimi seboj zmagovitejše, vse bolj zares življenje.

Tu pri Mariji Pomagaj in sploh v svetišču, se mi vse bolj razodeva že prehojena pot z vsemi razpotji - podobno doživlja pesnik psalma 126. Je to pot navzgor, k širšim razglediščem in drugačnemu, bolj zrelemu in odgovornemu pojmovanju sebe, drugih in svojega smisla na tem svetu v obzorjih nebeškega sija.

Jezusova navzočnost, njegovo darovanje življenja, trpljenja, smrti in vstajenja pomeni odrešenje vsem nam, Marijinim otrokom. Jezusovo in Marijino poslanstvo ni bilo iskati in potem uničiti, ampak iskati in podariti življenje: "Prišel sem, da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju" (Jn 10, 10). V tem duhu nas tako nagovarja tudi slovenska sinoda: Izberi življenje!

Vsako naše romanje k Mariji je ponovno odločanje in potrjevanje, da smo Kristusovi učenci in da vedno znova obnavljamo svojo zavezo s Stvarnikom in tako tudi z vsem stvarstvom. Odkriti moramo sveti prostor nasproti svetnemu. V Stari zavezi je razodetje svetega prostora razodetje Boga samega, srečanje Boga in človeka. Svetišče ni le sveti prostor, ampak kraj srečevanja - srečanja Boga in človeka. Ne magično srečanje, ampak odprtost milosti. Kjer je Bog navzoč, se nebo odpre. Svetišče je kraj poslušanja neba. Tako gremo iz življenja v srečanje z Bogom in iz srečanja z Bogom v življenje. Po obisku svetišča ima človek novo moč, zadobljeno spravo, blagoslov, poslanstvo, novo upanje. Ne more biti novega sveta brez srečanja človeka z Bogom. Jezus pa je prostor srečanja z Bogom in njegova Mati Marija ga pestuje na Brezjah za vsakega izmed nas - "Marija Pomagaj so Tvoji pogledi, Marija Pomagaj je Tvoje srce".

*Noseča sem,
polna življenja,
težka od življenja.*

*Kako lepo je
čutiti življenje
in ga ljubkovati.*

*Kako lepo
biti hiša za življenje.*

Anton Rozetter

križem

AVSTRALSKE SLOVENIJE

Podporna skupina

V poročilu seje pastoralnega sveta v Merrylandsu, ki je bila februarja 2001, sem bral med drugim: "Potrebo Podporne skupine, za katero skrbi Jože Košorok, premalo poznamo, zato jih je le nekaj, ki radi pridejo, prisluhnejo in kaj povedo."

Zaradi stigme (sramote bolezni) premalo poznamo duševne bolniki, zaradi katerih trpi vsak četrti človek v Avstraliji. Z bolnim pa trpi vsa družina, ki to bolezen skriva, ker je sramota biti duševno bolan ali 'norec'. Odnos, ki jemlje takšno bolezen kot stigo ali sramotno znamenje, še povečuje trpljenje bolnikov in njihovih skrbnikov. Namesto da bi mislili pozitivno in jim pomagali, jih skupnost izolira kot gobavce.

Tisti, ki zaradi takšne oblike bolezni trpite, razumete, drugim pa bi rad zbudil vest s sledečo resnično zgodbo:

V družini s štirimi otroki je najmlajši doživel nenaden 'živčni zlom', ko je imel 13 let. Odslej je bilo življenje v družini ena sama težka mora. Pri štirinajstih je dobil slabo družbo na cesti in se znašel na sodišču, ki ga je kaznovalo za sto dolarjev kazni in stroške. Kmalu zatem je poskusil s samomorom v pralnici. Policija ga je v njihovem vozilu odpeljala v Cumberland Hospital. Njegov oče jim je sledil v kingswoodu in glasno jokal, misleč da ga nihče ne sliši in ne vidi. Bilo je ob desetih zvečer. Skozi rešetke policijskega vozila ga je videl sin in mu pozneje povedal:

"Ata, ti si se jokal v avtu..."

V sprejemni pisarni bolnice so sledile formalnosti in potem na oddelek 21, kjer je imela bolnike na skrbi mlada zdravica Vietnamka. Nekateri bolniki so hodili okrog kakor zombiji, najbrž drogirani in prosili očeta za cigareto. Drugi so imeli boleč izraz, nekateri pa so zgledali normalni ljudje in so se pametno pogovarjali. Preden je zapustil oddelek, je oče še enkrat objel sina, pokleknil na tla in jih poljubil. Poljubil je s tolikim trpljenjem posvečeni prostor z mislijo na sina, ki bo moral iti skozi kalvarijo zdravljenja.

Po nekaj tednih se je vrnil domov z zdravniškim navodilom, da mora vsak dan jemati zdravila za zadrževanje bolezni. Toda Karli je zmetel drage tablete

v smeti in se po par tednih spet znašel v bolnici zaradi nasilja, povzročitve škode, kričanja in preklinjanja. Po nekaj dneh je bila hiša kar pretiha in oče je pogledal v Karlijevo sobo. Vse razmetano. Kitara naslonjena ob posteljo. Kasete razmetane po tleh med nogavicami in čevlji. Temne majice potiskane z rokovskimi zvezdami, šolske knjige in zvezki. Vse to je čakalo lastnika, ki ga ne bo. Naslonjen na podobje je oče skozi zasoljene oči gledal popravljena vrata in stol, ki ju je Karli v jezi razbil. Kdo je kriv za to trpljenje? Prejšnji Karl ne živi več, je mrtev. O, da bi bil vsaj mrtev... tako je pa živi mrlič.

Stena med Karlom in življenjem zdravih ljudi je debela samo toliko, kolikor meri na oddelku 21 v Cumberland Hospital. Za Karla pa je debela več kilometrov.

Za silo so ga pozdravili in spet se je vrnil. Kako so ga bili domači veseli! Toda to ni več prejšnji Karl. Dokler je jemal zdravila je še šlo, toda študirati ali delati ni mogel. V bolnici se je navadil kaditi. Tudi razna mamila je od časa do časa užival. Zdravil ni redno jemal, zato se je znašel v bolnici ali ječi, sodišče je zanj izdalo Restraining Order, nazadnje Community Treatment Order, tudi od sodišča prisiljeno zdravljenje. Če ni šel vsaka dva tedna po injekcijo, je prišel njegov psihiatrični bolničar na dom in mu jo dal, včasih tudi s pomočjo policije. Približno dve leti je živel po raznih stanovanjih, nazadnje 16 mesecev v Cabramatti, kjer so mu narkomani razbili vrata in ga oropali vsega. Moral se je vrniti domov. Dva in dvajset let takega življenja vse do danes.

Zgoraj sem prepisal poročilo iz Rafaela: "Potrebo podporne skupine premalo poznamo, zato jih je le nekaj, ki radi pridejo..." Morali bi pisati: "Zato jih je malo, ki radi pridejo..." Vsak se boji sramote te bolezni, ali pa je skrbnik nekoga, ki je bolan. Je opisana bolečina sramota?

Pisec tega članka je imel dve srčni operaciji, bypass in letos popravno operacijo na prsih. Obiski so mu v bolnico prinesli rože in voščilnice Get Well. Zakaj duševni bolniki ne dobijo takšnih voščilnic, ko duševno veliko bolj trpijo? Kaj je narobe? To, da po splošnem mnenju fizične bolezni niso sramota, duševne pa so.

Prvo srečanje Podporne skupine za duševno bolne in njihove skrbnike je bilo v Merrylandsu 27. marca 2000. Na drugem srečanju nam je gospodična Lilijana Mikuletič predavala o duševnih boleznih in odgovarjala na vprašanja. Gospa Teresa Petrič je bila druga gostja, predavateljica z Transcultural Mental Health Centra(TMHC). Pozneje je bila gostja govorica dr. Lidija Kovač iz zdravstvenega centra Hurlstone Park in Dr. Ross iz Callan Parka. Tudi ti dve sta nam lepo razlagali o problemu duševnih bolezni. Na žalost je bilo zaradi stigme na predavanju Lilijane štirinajst ljudi, z njenimi starši vred, pri dr. Lidiji pa samo devet.

Rad bi povabil gospoda Carlota Suareza od TMHC Cumberland; prišel bi, če bi se zbralo vsaj dvajset ljudi. Sam je bolnik (consumer), jemlje zdravila in je polno zaposlen kot Consumer Project Officer pri TMHC. Piše članke v zdravstveno revijo Synergy ter druge. Zelo zanimivo bi ga bilo slišati, ker je sam bolnik in se tega ne sramuje. O bolezni je že predaval na raznih forumih in se uspešno bori proti stigmati. Tudi gospa Mariza Ličan je podprla našo Podporno skupino, obenem pa izrazila željo, da bi potrebovali tudi podporno skupino za razne kronične bolezni, ker tudi ti ljudje potrebujejo moralno podporo, da lažje prenašajo svoje težave.

JOŽE KOŠOROK, SYDNEY, NSW

Teden upokoencev

V melbournskem razstaviščnem prostoru (Exhibition Building) so naši upokoenci sodelovali v sklopu vseh viktorijskih predstavnikov – ustanov. V dveh dneh smo občinstvu predstavili slovensko glasbeno, literarno ter rokodelsko umetnost. Slovenska stojnica – štant – je prejela posebno priznanje za pristnost – avtentičnost

Misli, maj 2001

izdelkov, ki so jih predstavili Anica Kodila, Frank Jelovčan in Ivo Leber. Velik aplavz je žel tudi glasbeni trio Viktor Lampe, Lenti Lenko in Rudi Črnčec, še posebej ko so se jim na odru pridružili plesalci v narodnih nošah Marija Uršič, Ivanka Pencica, Lojze Hrast, Angela Povh, Milena Mrzel, Štefan Mrzel, Marta Krenos, Tončka Plesničar, Tereza Žnidaršič, Maks Korže, Dragica Gomizelj. Njim so se v poskočni polki pridružili tudi nekateri iz občinstva.

Hvala vsem za sodelovanje in glasbenemu triu za dar slovenskemu televizijskemu programu na Kanalu 31.

HELENA LEBER, MELBOURNE, VIC.

Prvi Veneti v Avstraliji

- tujci v tujem svetu

Prek širnih, s soncem ožganih avstralskih planjav, od SZ do vzhodne Viktorije, prek vse Južne Avstralije do prelepe Barossa Valley, obstaja možnost navzočnosti zgodnjih 'nemških' priseljencev. Znani kot 'Germani' radi ponosno pripomnijo, da so pravzaprav Vindischi ali Veneti iz Šlezije, pa tudi Lužiški Sorbi, katerih predniki so prišli v Avstralijo pred več kot 150 leti.

Ta razlaga narodnosti je za mnoge popolna neznanka, saj jih Avstralci z veliko spoštovanja imenujejo kar 'dobri stari nemški priseljenci', kot bi se naj uradno imenovali.

V mojih več kot tridesetih letih bivanja v Avstraliji sem srečala mnogo teh nenavadnih Venetov, s katerimi sem hitro vzpostavila prijateljstvo; nekako spontano smo čutili našo zgodovinsko sorodnost, ne da bi se zavedali naše tisočletne skupne preteklosti.

Lani sem v Avstriji srečala p. Ivana Tomažiča in slišala o njegovem izrednem življenjskem delu, o študiji Venetske zgodovine, o njegovem soavtorstvu številnih knjig na temo Venetov in tudi o finančnem prispevku za žrtve Vzhodnega Timorja. Po branju knjige Veneti – začetniki evropske kulture, me je silno pritegnila teorija Venetov in sem se končno znašla med prepričanimi.

Pater Tomažič pravi: "Moj namen je na jasen in dosegljiv način predstaviti pomembne dokaze, da smo Slovenci ljudje, ki izhajamo iz Centralne Evrope od pravekov. Naši predniki so imeli svoj lastni socialni sistem in prvo obliko države že pred rimskim časom (pred Noriškim kraljestvom). Spet smo ga vzpostavili v Srednjem veku in obdržali osnovne socialne in pravne organizacije v tradiciji

naših vaških skupnosti, do današnjih modernih časov..."

Navzočnost Venetov na območju, ki se razteza od Baltika do Jadranskega morja, od področja reke Podalje do Apeninov na jugu, množična slovenska in slovanska imena vzbujajo pozornost jezikoslovcev in raznih raziskovalcev v zadnjem stoletju. Arheologi so dokazali, da nosilci žarne kulture (Urnfield culture) izvirajo iz Lusatijske (Lužijske) in po dokazih so bili to praslovanski Veneti. Poljski znanstveniki pa opozarjajo na nadaljnje študije pretežno na področju današnje Poljske in sosednjih območij. Dokazali so dve osnovni dejstvi: lužijska kultura je upoštevana kot osnovno izhodišče, iz katerega so se razvijali Veneti ali pra-Slovani; Veneti so priznani nosilci kulture žarnih grobišč, ki se je

razprostirala prek različnih predelov Evrope, vključno Mediterana. Razvaline trdnjav in naselij v predelu lužijske kulture kažejo, da so nosilci te kulture posedovali močno v o j a š k o organizacijo in se pogostokrat borili s sosednjimi Siti in n e m š k i m i plemeni... (*3. str.78)

V zadnjih letih se vse pogosteje

srečujem s podobnimi študijami in tudi z ljudmi, ki so živ dokaz o naši skupni preteklosti. Žal je ta izredno dobro raziskana in logična teorija ovržena ali celo zasmehovana brez utemeljitve od uradnih slovenskih in evropskih zgodovinskih krogov. Če pomislimo, se nekako da razumeti, da noben narod, ki zaseda svoje današnje ozemlje in ga smatra za svojega, ne želi priznati, da njegovo prebivalstvo ni avtohtono. Resnica pa je, da mnoge evropske skupnosti vsebujejo številno populacijo stare venetske kulture. Toda v čigavo škodo takšno sprenevanje?

Šola Gustava Kosine "lex kossina" je imela temeljit vpliv ne samo na nemško histografijo, temveč na celotno evropsko zapisano zgodovino. Po Kosinovi teoriji so bili predniki Nemcev indo-germansko ljudstvo indo-evropskega izvora. Le Kelti, Romani in Germani naj bi

bili nosilci evropske kulture. Po njegovi trditvi so Slovani prišli iz Pripjatskega močvirja v šestem stoletju; iz tega sledi, da smo nižja stopnja civilizacije, ki smo si prisvojili kulturo nosilcev srednje evropske kulture. Pod pretvezo prinašanja kulture in napredka nehistoričnim in primitivnim Slovanom, so Germani opravičevali svojo nacistično protivzhodno razširitev do tako imenovanega Jadranskega morja. (*3. str. 73)

Pred nedavnim sem knjigo Veneti – First Builders of European Community ponudila v branje uglednemu pastorju g. Noelu Ubergangu iz Mildure, ki se je že prej veliko zanimal za venetsko zgodovino. Noel pa mi je v zameno predstavil njegov cenjeni Nowy Zakon - Sveto pismo Nove zaveze v venetskem-Sorbskem jeziku; obenem pa mi je ponudil v branje dva obširna družinska zbornika svojih prednikov, ki so prišli v Avstralijo pred 150 leti, z naslovi Mirtschin Family in Australia od leta 1851 – 1990, ter A Little Leaven the Peuker History od leta 1853 – 1984. Ti veliki in ponosni družinski rodbini sta vedno odkrito in zvesto izpovedovali zgodovinski izvor svoje venetske preteklosti. Tako bogat zgodovinski dokument me je presenetil in prevzel, da se je tudi v meni prebudila močna zavest in spoštovanje do te "majhne skupine tujcev v tem popolnoma tujem svetu". Danes se več ne čudim, zakaj med nemškimi prebivalci v Avstraliji ni čutiti narodne zavesti, slišati nemškega jezika ali videti plapolati nemških zastav. Njihov ponos je namreč v venetski kulturni preteklosti.

Noelov praprader Johan Mercin z družino je bil eden od mnogih pionirjev na Taboru in v Gnadentalu v Zahodni Viktoriji, ki jih je Avstralija smatrala za nemške priseljence; v resnici pa so bili Veneti slovanskega porekla, oziroma Sorbi. Johan se je rodil v popolnoma drugačni deželi kot njegovi potomci, leta 1809 v vasi Steindorfel, ki je spadala pod Kraljestvo Saksonov, in se v mladosti oženil z Marijo Gude iz Saxonyja. Zgradila sta si dom v Doehleu ob reki Spree; to je bilo pradačno skrivno zavetje Venetov v času vojn. Politični prevrati po vsej Evropi pa so imeli vpliv tudi na Saxony med Napoleonovo okupacijo in pod njegovo osvajalno vojsko. Neustaljenost na političnem področju je trajala vse do leta 1840 in se stopnjevala z zaporednimi sezonami suše, zaradi česar je prišlo do lakote. Vse to je vodilo v splošno depresijo naroda in k hrepenenju po bolj umirjenem življenju v Avstraliji, v deželi upanja in prihodnosti.

V Saxonyju je bilo takrat vse uradno v nemškem jeziku. Sorbski Veneti so bili manjšina, ki ni dobro obvladala nemškega jezika. Imena mest in vasi so imela svoja venetska imena poleg nemških uradnih imen. Johann

Mirtschin je bil v domačem okolju imenovan Jan Mercin.

Veneti so bili bogaboječi ljudje, ki so visoko cenili osebnostno svobodo. Krivica storjena posamezniku, družini ali plemenu je bila strogo kaznovana. Zakonska zveza je bila spoštovana in sveta. Pogosto imenovani 'trmasti' so bili Veneti trdoživi ljudje, ki so branili sebe in svoj rod za vsako ceno. Bili so čokati in močnih kosti z rjavimi valovitimi lasmi. Bili so silno odporni in zdržali so veliko mero bolečin in težav. Težko jih je bilo odvrgniti od njihovega namena, še večja zagrizenost pa se je odražala v soočenju z nasprotnikom. Ljubili so drevesa, umetnost in petje. Bili so globoko čuteči, njihova zvestoba je bila trajna. Bili so polni življenjske moči in prizadevnosti; skrivnostni ljudje, ki so se nagibali k duhovnosti in prerokovanju. Imeli so velike družine in dolgo življenje.

Leta 1848 so germanske dežele doživljale politični pretres. Veneti so se veselili, ko so uvideli propad fevdalnega sistema. Prvič so izpostavili svojo zastavo na panslovanskem kongresu, ki je bil tega leta v Pragi. V deželi Saxony so Veneti predložili peticijo na Royal Saxony Assembly. Njihova zahteva za priznanje ni bila uspešna, le nekaj zahtev je bilo uslišanih. Veliko upanje in veselje se je kmalu razblinilo, ko so ugotovili, da je zemlja, ki so jo obdelovali, predraga zanje. Nezaposlenost je bila vsesplošna. V letu 1849 je bila vstaja v Dresdenu, glavnem mestu Saxonyja, in v deželo je vkorakala Pruska vojska.

Jan in Marija Mercin sta imela dober vzrok za preselitev v Avstralijo. Barka Helene je z večjo skupino Sorbov končno zapustila Hamburg 19. avgusta 1851. Potnike je družila močna kuturna in narodna zveza v odporu proti Germanom. Skupaj so našli tolažbo ob prepevanju dragocenih narodnih pesmi, drug drugega so spodbujali in opominjali na neskončno Božjo milost. Barka Helene je prispela v adelaidsko пристanišče za božič leta 1851, po dobrih štirih mesecih neugodnega potovanja. Johan in Marija sta s svojimi tremi preživelimi otroki (dva sta preminula na potovanju) potovala naprej v Rosenthal, kjer so že bili Sorbi in drugi Windischi v okolici naselja Lyndoch v Barossa Valley. Leto pozneje so se preselili v Portland, ki ga je želela vlada poseliti z novimi evropskimi priseljenci; Portlandu je pretela gospodarska kriza in le novi priseljenci bi mu vrnili življenje. Časopis Guardian je zapisal: "Pridite, dobri Germani, pridite, obdelujte našo zemljo in drobite našo koruzo!" Pričakovali so namreč tristo družin, prispelo pa jih je le za enajst vozov. Družina Mitschin se je končno ustalila in si v času zlate mrzlice v Viktoriji na območju Ballarata zgradila dom. Svoje naselje so poimenovali

Gnadenthal, kar pomeni Dolina milosti. Življenje v prvih letih ni bilo lahko, vendar je tesna sorbsko-venetska povezanost premostila razne težave. Mnogi so bili v medsebojnem sorodstvu, drugi so bili dobri prijatelji in znanci še iz stare dežele. Tesno so bili povezani kar se tiče kulturne identitete, v želji po boljšem življenju pa so se oklenili Luteranske vere. Jan in Marija sta imela trinajst otrok in od sedmih preživelih si jih je kar pet našlo sorbsko-venetsko življenjsko družico. Današnji številni rod Mirtschin s ponosom gleda nazaj na svoje prednike, ki so preživeli nepopisno trpljenje v potovanju prek kontinentov. Posmrtno posvetilo "Blagoslovjen, ki umrje v Gospodu" ne velja le za starosta Johanna Mirtschina, (+1878), temveč za celotni patriarhat in matriarhat tega ponosnega rodu.

(*1, str. 10-12)

R o d o v n e korenine družine Peuker tudi segajo v Šlezijo (Prusija), kjer se je rodil Edvard leta 1791 v Kowaryju in umrl leta 1876 v Berlinu. Ime Peuker pomeni slovensko 'pekar' in je venetsko. Tudi njihova številna družina je imela podbno

zgodovino in izkušnje priseljenstva v Avstralijo. V večji skupini Venetov so potovali iz Južne Avstralije, prek Mount Gambierja v Portland, na Tabor, prek Gnadentala do Penhursta v Viktoriji. Viktorijska vlada je sprejela dobre in delovne 'Germane' z odprtimi rokami, jim nudila finančno podporo za nakup zemlje, njihove cerkve in šole in plačo pastorem in učiteljem. Leta 1871 je vlada izdala Victorian Selection Act o poselitvi podeželske Viktorije in mnogi novi evropski priseljenci so to priložnost izkoristili ter naselili žitorodno področje Wimmera v severovzhodni Viktoriji do Riverine v Južni Avstraliji; nekaj družin se je selilo celo do Perth in v Queensland.

Pred 150 leti njihovo pionirsko življenje ni bilo lahko: težaško delo na polju, dolga sušna obdobja in pekoča vročina, primitivno poljsko orodje, pomanjkanje

izobrazbe... vendar je bilo kljub temu lažje kot v stari domovini Prusiji. Okrog trideset tisoč Venetov se je v tem času izselilo po svetu. Ob hudih življenjskih preizkušnjah so drug drugega vedno znova opominjali na težke čase, ki so jih prestajali v stari deželi. Sklonili so od sonca ožgane hrbte, se uprli v pluge in orali novo življenje; zidali so cerkve in hvalili Boga za novo priložnost, za boljše življenje.

**Viri:*

1. *Mirtschin Family in Australia from 1851 - 1990;*
2. *A Little Leaven The Peucker History from 1853 - 1984, published in Australia in 1990;*
3. *Veneti - First Builders of European Community by Joško Šavli, Matej Bor and Ivan Tomažič, published in Austria in 1996.*

JOŽICA GERDEN, MILDURA, VICTORIA

Stoletnica federacije Avstralije

V letošnje praznovanje tega velikega rojstnega dne naše nove domovine smo vključeni tudi Slovenci kot živi ud te multikulturne dežele, ki nas je v svojem zgodovinskem razvoju prej ali slej posvojila. Postali smo enakopravni člani te velike mnogobarvne, večjezikovne in širokogrudne družine.

Ni veliko prostora na zemeljski obli, kjer bi bila tujcem v potrebi široko odprta vrata, v roke položeno pero ali lopata in ne glede na to, da nismo razumeli jezika ali kulture, dana možnost sodelovanja v sklopu avstralske federacije. Kako smo to izkoristili, je bilo odvisno od nas samih. Pred skoraj ali že več kot pol stoletja smo dosegli ta prostrani rdeči kontinent, da zidamo svojo in s tem prihodnost te federacije.

Danes večina takratnih slovenskih prišlekov potuje k počitku po končanem ustvarjanju lastne zgodovine. Ko nas misel zapelje v današnji dosežek naše avstralske federacije, smo lahko ponosni na dejstvo, da smo skozi desetletja z roko v roki ustvarjalno korakali v letošnjo stoletnico avstralske federacije.

HELENA LEBER, MELBOURNE, VIC.

Srečko Jernej Kontelj

Iskreno čestitam Srečku Jerneju Kontelju, lahko pa ga imenujemo dr. Kontelj, saj si je v kratkih letih s svojim znanjem in marljivostjo pridobil lepo število različnih kvalifikacij, trofej in odlikovanj. Vredno je, da jih omenimo.

Ponosni smo, da ga imamo v naši sredi kot sina slovenske matere, slovenskih staršev. Ko sem pred leti prišla v Avstralijo, je bil Srečko triletni otrok, danes pa je mož in oče treh otrok, s številnimi uspehi, s katerimi je doprinesel k slovenski skupnosti in kroniki slovenskih emigrantov. Leta 1999 si je Srečko pridobil naziv Doctor of Juridical Science na univerzi Deakin, leta 1989 Master of Laws na univerzi Monash, leta 1985 Bachelor of Laws (Monash University), leta 1983 Bachelor of Economics (Monash University), 1987 do 1991 CPA program na univerzi Deakin, Barrister and Solicitor. Imel pa je tudi druge funkcije.

Councillor – City of greater Geelong; chairperson of Vic. Association of Migrant Resource Centres (1996 do 1997); Slovenian Association of Geelong – Supervisory President (1989 do danes); Geelong Ethnic Communities Council – president (1993 do danes); Geelong Migrant Resource Centre; Grace McKellar Centre Geelong; Geelong Multicultural Hostel Incorporated (vse do danes). Pa še koliko bi jih lahko naštel.

Potem pa ima še vrsto odlikovanj, omenila jih bom samo nekaj: Knight of Sovereign Order of St John of Jerusalem – 1999; Geelong Advertiser Business Achiever of the Year – 1995; Deakin University HECS Exemption Scholarship 1994 and 1995...

Iz vseh teh uspehov je razvidno, da Srečko ni preostajalo kaj dosti časa za njegovo zasebno življenje in razvedrilo. Pa se je kljub temu prva leta ukvarjal tudi s športom. Srečko Jernej je opravljal zadnje delo kot councillor v Geelongu. Nazadnje pa je bil prav pred kratkim izvoljen za Mayor of the City of Greater Geelong. Mislim, da lahko brez pomote zapišem, da je prvič v mnogih letih na takem položaju v Geelongu sin slovenskih staršev.

Mayor Kontelj, še enkrat iskrene čestitke, da bi našel veliko zadoščenje pri tvojem delu, v tvojem zasebnem življenju pa ti želimo zdravja in zadovoljstva ter da bi še na mnoga leta žel obilo družinske sreče. V čast in ponos si štejem, da lahko toliko napišem o tvojih uspehih.

EMA BOLE KOSMINA, GEELONG, VICTORIA

Novi slovenski potni listi

Prvega marca 2001 je Republika Slovenija začela izdajati nove potne liste, ki so rdeče barve in imajo najvišjo možno zaščito pred ponarejanjem. Do 5. 8. 2002 bodo v veljavi tudi še obstoječi modri potni listi, potem pa ne več, ne glede na to, kdaj jim poteče veljavnost.

Vsem tistim, ki imajo modre potne liste, zato ni treba hiteti z zamenjavo, saj so ti veljavni do avgusta 2002.

Glede vlog za potni list je sistem nekoliko drugačen kot doslej. V novem potnem listu bo poleg fotografije skeniran tudi podpis. Vlog za njega ne bo več možno oddati po pošti, ker je treba vlogo podpisati s posebnim kemičnim svinčnikom, ki ga imamo na veleposlaništvu. Torej bodo vsi tisti, ki bi želeli nov potni list, morali priti na veleposlaništvo ali pa na konzularne ure, pred tem pa bodo morali kontaktirati veleposlaništvo, da se preverijo njihovi podatki v računalniku v Sloveniji glede državljanstva, priimka in naslova.

Taksa za potni list je 135.00 A\$, za otroke do 4 let 70.00A\$ in za otroke do 18 let 100.00AUD. Dobra novica za tiste, ki imajo modre slovenske potne liste je, da bodo plačali samo polovično takso, če jim avgusta 2002 potni list velja še več kot polovico časa za katerega je bil izdan.

Otrok po novem ne bo več možno vpisati v potni list staršev, moral bo imeti svojega. Otrokom do 4 let se bo izdal z veljavnostjo do 2 let, otrokom do 18 let do 5 let. Sicer bo potni list veljaven 10 let. Za otroke bodo vlogo podali starši, otrok pa bo moral biti navzoč. Otrok, ki že zna pisati, se bo morali tudi podpisati.

Če povzamemo, vsak, ki bi po novem želel imeti potni list, naj najprej kontaktira veleposlaništvo, da preverimo podatke in se dogovorimo bodisi za obisk na veleposlaništvu ali na konzularnih urah. Prosilec mora prinesiti tudi eno fotografijo velikosti 35x45 mm, najbolje v črno-beli, lahko pa tudi v barvni tehniki, ustrezne kakovosti. Biti mora dovolj kontrastna, brez pokrivala ali rute, ozadje mora biti enobarvno, brez zaves, na obrazu ne sme biti senc, če kdo nosi očala, stekla ne smejo odsevati, obraz naj bi zajemal 70 odstotkov fotografije. V primeru, da je neprimerna, jo bo ministrstvo vrnilo in bo prosilec moral priskrbeti novo. Fotografija ne sme biti narejena na avtomatu.

Vsi si potne liste lahko uredijo tudi v Sloveniji, za polovično ceno, tam so fotografi tudi posebej izurjeni za izdelavo ustreznih fotografij.

Iščemo

Zaradi urejanja zapuščinske zadeve v Sloveniji odvetnica Katarina Kelšin išče gospo ADRIJANO BRINŠEK, rojeno v Ilirski Bistrici. Kot redovnica je živela v Rimu v Italiji, pred dvema letoma pa naj bi se preselila k sestri v Avstralijo. Za vsako informacijo prosimo obvestite veleposlaništvo v Canberri.

VELEPOSLANIŠTVO RS, CANBERRA, ACT

Misli, maj 2001

Zahvala Domu matere Romane

Osmega aprila, po štirih letih njenega bivanja v Domu matere Romane, sem izgubila mojo teto Albino. Bila je zelo uboga, ker ni mogla govoriti. Redno sem hodila k njej na obisk.

Zelo sem hvaležna, ker je bila v tako dobrih rokah. Vsi so jo imeli radi in zanjo zelo lepo skrbeli. Vsem skupaj najlepša hvala za vse, kar ste storili za teto.

FRANCES BUTINAR, MELBOURNE, VIC.

Zahvala

Ob izgubi žene in matere Vilme Varglien se vam vsi toplo zahvaljujemo za izrečeno sožalje, tolažbo in pomoč v teh najtežjih trenutkih, ki ste jih delili z nami.
Jože, Sonja in Tanja

Angleščina v Mislih

V Mislih preberem, tako kot drugod, le tisto, kar me posebej zanima. Uvodnik pa vedno. V novembrski številki Misli nas sprašujete, ali naj v reviji objavite tudi članke v angleščini. Moje mnenje je, da vsekakor. Ko navajate, da je nekdo odpovedal Misli, ker mu je umrla mama, sam pa ne zna slovensko, sem dolgo premišljeval o tem. Menim, da je pri tem zelo pomembna vsebina takih prispevkov. Če boste v njih predstavljali zgodovino Slovencev v Avstraliji in bodo rojaki druge generacije srečali v člankih tudi svoje starše, bo to izredno zanimivo tudi za njih. Med naročniki bi bilo vredno poiskati takšne, katerih starši so za slovensko skupnost na peti celini kar koli prispevali. Vsebinsko drugačnih prispevkov pa lahko vsak najde tudi v angleških revijah. Pa še ena možnost: znanstvene revije imajo ob vsakem članku objavljen tudi povzetek v enem od svetovnih jezikov. Kaj če bi v Mislih objavljali daljše ali krajše povzetke pomembnejših

prispevkov za angleško govorečo drugo generacijo. Ob tem bi imeli tudi drugi prebivalci Avstralije pogled v vsebino revije. Lahko bi tudi objavljali kazalo in naslove prispevkov v slovenščini in angleščini. Ti predlogi niso zrasli na mojem 'zelniku', pač pa so plod dolgoletnega dela v Matematični knjižnici na Univerzi v Ljubljani in sodelovanja pri izdajateljski dejavnosti Društva matematikov, fizikov in astronomov Slovenije. S spoštovanjem

CIRIL VELKOVHRH, LJUBLJANA, SLOVENIJA

Dragi pater Metod, vaš uvodnik v Mislih sem prebral in mislim, da bi bilo treba vsaj par strani v angleščini v Mislih, za tiste Slovence, ki sicer še govorijo slovensko, brati pa ne znajo. Kmalu bom 50 let v Avstraliji, pa sem včasih v zadregi, ali naj pišem slovensko ali angleško pismo nekomu, ki se bo verjetno z mojo slovenščino mučil. Zato sem tudi svoje spomine *My Memories* pisal v angleščini, da bi jih vsaj moji otroci znali prebrati. Veroniki Ferfolji sem poslal kopijo.

JOŽE KOŠOROK, MERRYLANDS, NSW

Bodrim vas k vsestranskim uspehom in opozarjam na nujno slovenščino. Z veseljem prebiram vse stranske članke in novice s tem v zvezi. Iskren pozdrav in navdih, vaš

JOŽE MIŠICA, HAMILTON, NEW ZEALAND

V novembrski številki Misli ste vprašali, če bi naj bila tudi angleška priloga, da bi mlajša generacija segala po Mislih. V naši družini so otroci že odrasli in bodo tudi prelistali Misli in prečitali, kar bi njih zanimalo. Njim slovenska beseda ni tako draga kot meni, ker so tu rojeni. Spominjam se, ko sem prišla s starši kot trinajst in polleten otrok v Avstralijo leta 1957. V hostel Bonegilla smo prišli pozno zvečer, bila je že tema in nismo mogli videti pokrajine. Drugo jutro pa so me zbudile ptice, ki so tako lepo žvrgolele in sonce je bilo že visoko na nebu. Občutek sem imela kot bi bila pri stari mami na Pohorju. Vse mi je bilo novo in lepo v Avstraliji, zelo pa sem pogrešala slovensko besedo.

Oče je dobil delo v železnarni v Port Kembla, kjer je že bilo nekaj Slovencev. Tudi slovensko mašo smo imeli štirikrat na leto, dr. Ivan Mikula pa je obiskoval slovenske družine. Tako je tudi 1958. obiskal našo družino in nam ponudil, da se naročimo na list Misli. Še vedno jih z veseljem preberem od začetka do konca in upam, da bodo izhajale, ko bomo že sivi in da vam bo uspelo pridobiti drugo generacijo. Vas pozdravlja

MARGARET HATEŽIČ, LAKE HEIGHTS, NSW

Poročena sem z Johnom Francom, tridesetletnim sinom Slovencev Rose in Branka Franco, ki sta v Avstralijo imigrirala v poznih petdesetih. Čeprav so moji predniki Valizani, se zelo zanimam za slovensko kulturo in sem za magisterij izbrala slovensko glasbo. Rosa in Branko nama plačujeta Misli, vendar težko razumem kar koli – čeprav sem se malo učila slovensko. Vesela bi bila, če bi bilo v Mislih kaj v angleščini, da bi lahko prebrala, kaj se dogaja in kaj drugi Slovenci mislijo o slovenskih stvarih. Tudi sama bi napisala kakšen prispevek.

KATHRYN HARDWICK – FRANCO, PORT LINCOLN, S. A.

Revije sem vesel in bi želel, da bi se še naprej tiskala kar največ v našem jeziku. Vas toplo pozdravljam

MIRKO GREGORI, VERNON, CANADA

Angleščina v Mislih? Dobesedno, ni še čas za to! In kaj bi rekel pater Bazilij? Srčne pozdrave

VINKO BUTALA, GEELONG, VIC.

"Halo, tukaj sv. Rafael"

Po nekajmesečnem razvijanju ideje ter privolitvi patrova Valerijana Jenka, Metoda Ogorevca in Cirila Božiča sem se odločil posneti dokumentarne video zapise o življenju in delu p. Valerijana v Sydneyju in tudi drugod med Slovenci v Avstraliji. Nujno se mi zdi, da se ohrani skoraj štiridesetletno nesebično patrovo delo. Prvi, 26-minutni zapis, splošni pregled delovanja in življenja patra, bi prvič predvajali ob 50-letnici praznovanja slovenskih frančiškanov v Avstraliji avgusta 2001. Hkrati pa bi pripravljali tri 52-minutne nadaljevanke za predvajanje v začetku 2002. Dogovori potekajo tudi s TV Slovenija, z urednikom verskega programa za *Obzorja duha*.

Delovni naslov projekta je *Halo, tukaj Rafael*, kot se oglasi p. Valerijan, ko pokličemo versko središče v Merrylandsu. Nadaljevanke bi zaobjemale življenje in delo patra pred prihodom in prva leta v Avstraliji; gradnjo cerkve in življenje v novem okolju; današnji trenutek in pogled v prihodnost. Pri izboru posnetega materiala bo sodeloval p. Valerijan, zgodovinsko in slovnično pravilno pa bomo reportaže obdelali prek lektorjev in strokovnjakov v Avstraliji in Sloveniji. Sponzorjem in darovalcem lahko zagotovimo, da bodo omenjeni v 'špici' ali zaključku dokumentarcev po pravilih določenih za filmsko in televizijsko industrijo. Prosim omogočite s svojim prispevkom izvedbo tega pomembnega projekta.

FLORJAN AUER, SYDNEY, N.S.W.

Vsak človek ima svoje mesto

SONIA VADNJAL

Za veliki korak od Melbourn v Avstraliji do Medjugorja v Bosni in Hercegovini me je, na kratko, navdihnila Mati Božja. A moje zanimanje za Boga se je začelo že v otroških letih in raslo z mano kakor moje telo. Bila sam stara deset let, ko se mi je Jezus nekako 'predstavil' kot

trpeči Odrešenik. Moja vera o njegovi navzočnosti se je razvijala do začetka Marijinih prikazovanj v Medjugorju in se je v Medjugorju še bolj okrepila.

Bog je navzoč po vsem svetu, kjer se slavi sveta maša; navzoč je v presvetem zakramentu, v vsem našem življenju. On je Stvarnik sveta, tista Beseda ki 'nič, kar obstaja, ni brez nje nastalo' (Janez 1,3). Ne vem zakaj me je poklical prav v Medjugorje, ne pa kam v Avstraliji ali Sloveniji, lahko samo rečem, da je bila Njegova volja. Moja povezanost s tem narodom se mi je prikazala prek vizij v času vojne in še prej v Avstraliji, brez načrta za preselitev. Bog Stvarnik se neprestano zanima za nas in Njegova dejanja so vseobsegajoča. Balkan je razburkano področje, križišče treh glavnih ver, treh jezikov, pa tudi kultur in političnih ideologij. Hrvaški zgodovinar Dr. Ante Čuvalo je v svoji knjigi *Historical Dictionary of Bosnia and Hercegovina* rekel, da je bila v zadnjem desetletju ta država kraj preizkusa za spremembe v drugih državah. Zdi se mi, da se je Bog prek Marije odločil govoriti o miru prav iz tega nemirnega srca Evrope. Vsak človek ima svoje mesto v življenju in svetu; moje je tukaj.

Glede poklicanosti - ni mi bilo naenkrat vse jasno, a prišel je čas, ko sem bila gotova, da moram priti in ostati dalj časa. Niti pomislila nisem za koliko. Nameravala sem obiskati Slovenijo in ostati s sorodniki vsaj za del leta. A bilo mi je zelo jasno in odločno pokazano, da Marija želi, da ostanem v Medjugorju. Naklonjena sem Sloveniji zaradi staršev in družinskega življenja, a Bog

je v moje srce posadil tudi ljubezen do Hrvaške in Hrvatov, posebej v Hercegovini. Dolgo časa mi je bila to uganka (tudi zdaj ne razumem popolnoma), a mislim da me je Bog poklical iz ljubezni do tega naroda, da sem jaz priča te Njegove ljubezni, pa tudi priča njihovi veri in vztrajnosti. Hrvaška je bila meja med krščanstvom in islamom. Ljudstvo je trpelo 400 let muslimanske vladavine in nato 40 let komunizma, a se je držalo krščanske vere. Brez dvoma po zaslugi frančiškanov, ki so tvegali smrt in mučenje, da čuvajo vero naroda. Ljudje, ki so se odločili za vero, so izbrali tudi tveganje smrti ali vsaj siromaštvo. To je znak precejšnje hrabrosti, pravega junaštva, zato je navzočnost tujca učinkovita, ker je nepristranska. Slovenija je deželica iz pravljice (tako jo je enkrat opisal moj brat) in se je veselil ob vsakem obisku; vendar ne moremo ostati v njej dalj kot kratek čas. Vedno čutim neko 'silo', ki me kot magnet vleče nazaj v Hercegovino.

Duhovne dimenzije v Medjugorju so zelo bogate, neopisljive, lahko pa jih vidiš in doživiš. V pismu Korinčanom Sv. Pavel pravi da 'oko ni videlo in uho ni slišalo in ... v človekovo srce ni prišlo, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo... V Medjugorju to doživljaš, vsaj deloma. Kakor pravi božična pesmica 'odprto je Nebo'.

Bistvo mojega življenja je vedno bila prva zapoved, ta štirivogelni temelj moje 'hiše': 'Ljubi Gospoda svojega Boga, z vsem srcem, z vso dušo, z vso močjo, z vsem mišljenjem, in svojega bližnjega kakor sam sebe.' Mlada sem se zaljubila v te besede in jih hotela živeti; to se na poseben način dopolnjuje v Medjugorju, z učenjem Matere Božje. Bog prek Marije govori ne le našemu razumu, srcu, duši, ampak tudi telesu. Spominja nas na Sveto pismo, na živo božjo besedo, in nas uči, da življenje z Bogom vključuje celo človeško bitje. Prek molitve in posta ustvarjamo v sebi prostor tišine in miru, prostor za Božjo Besedo. Naša vez z Bogom ni in ne more biti enostranska. On želi dialog z nami, a pravi dialog in prijateljstvo sta mogoča samo, če smo v pravem stanju, in to zaobsega celega človeka - srce, dušo, um in moč.

Naša ljubezen do Boga mora biti obsežna kakor Njegova do nas: in če ga mi ljubimo, bomo ljubili tudi sebe in druge ljudi na pravi način. V Medjugorju Marija večkrat omenja Boga kot Stvarnika, in nas svari, da ustvarjamo svet brez Njega. To se vidi v naglem razvoju

tehnologije, torej razuma, na račun drugih razsežnosti našega bitja - duhovnih, etičnih itd., tako da ni več pravega ravnotežja med duhovnim, čustvenim, razumskim in fizičnim življenjem. Zato je dvodnevni post (kakor po cerkveni tradiciji v sredo in petek), za katerega je Mati Božja prosila, zelo važen, ker - tako se mi zdi - s tem ustvarjamo prostor v sebi, kjer srečamo ne samo Boga ampak na nek način sami sebe. V tej 'tišini' in 'praznini' telesa kakor v neki notranji puščavi lahko sebe vidimo, se prepoznamo - naše sposobnosti pa tudi naše pomanjkljivosti, našo krhkost pred Bogom kot pravi prerok Elija. Zaželeni post je tisti s kruhom in vodo, ker nas spominja na in vodi k evharistiji - a obstajajo še druge vrste, lahko se odpovemo televiziji, zabavam ali nečemu,

kar nam je posebno všeč. Na ta način dopuščamo Bogu, da dela za nas in z nami, da je učinkovit v našem življenju.

Vloga medjugorskega svetišča je, da so 'lestvice', Jakobove lestvice položene med nebom in zemljo (Genesis 28, 10-12), da omogočajo angelski promet med 'naravnim' in nadnaravnim svetom.

Da bi bila komunikacija z Bogom uspešna, moramo biti v stanju, da ga slišimo, kot ga je slišal prerok Elija na gori Horeb. Za to pa moramo biti v miru, se odločiti za notranji mir. Ne zavedajo se vsi ljudje Božje bližine, zato nas Marija v Medjugorju uči zavestnosti, budnosti; to mesto je na poseben način bilo izbrano, da postane in ostane oaza miru, ker se vse, kar je trajno, tudi molitev, začne v miru. Jezus sam je naš Mir, naš začetek in konec.

Pisma o slovenščini našim rojakom v Australiji, XXX.

Mirka Mahnič

Zadnjič sem omenil, da bi morda še kaj dopolnili k poglavju o tujkah. Res, semkaj sodi omemba latovščine, s tujo besedo *argo*, o kateri dr. Toporišič pravi, da je »interesna govorica razbojnikov in podobnih združb«, dodajmo še *slang* (izg. sleng) in *žargon*, ki sta govorica kake skupine, posebno mladine z uporabo novih besed in pomenov, ali posameznih poklicev (športni, šolski, vojaški žargon). Znova omenimo še spakovanje in čvekaško govorno zmedo.

In zdaj o obljubljeni *etimologiji*, znanstveni veji jezikoslovja, ki raziskuje izvor in prvotni pomen besed. (Primer: od kod besedi stol ali postelja? Izvirata iz praslov. glagola stlati, postlati: človek je prvotno sedel ali legel na kožo, poslano na tla.)

Etimologijo so gojili že Grki (Platon), potem skoz vso zgodovino učenjaki, zelo radi pa tudi ljubitelji (v tem primeru govorimo o preprosti ali ljudski etimologiji, ki izvor besed nestrokovno razlaga po naključni podobnosti; npr. bil je dotalno pijan (nam. totalno), ko nepoučeni razlagalci menijo, da beseda izvira od 'tal', pa izhaja iz latinske 'totus' - ves, cel, popoln; podobno butica nam. pravilne betice, ker beseda izhaja iz bet, bat in ne iz butelj).

Sicer pa najprej še nekaj o tem, od kod zasnutki današnjih jezikov v Evropi in Aziji: iz *sanskrita*, jezika klasične indijske književnosti, ki je kot živ jezik izumrl že v 5. stol. pr. Kr. Iz *sanskrita* se je namreč razvila skupnost tako imenovanih *indoevropskih jezikov*, ki imajo mnogo skupnih ali podobnih besed (brat, mati, noč, miš, tri,

brada...). Ti jeziki so: indijski, iranski, albanski(!), slovanski, baltski, germanski, keltski, romanski in grški. (V Evropi nista indoevropska madžarščina in finščina, ki sodita v ugrofinsko jezikovno skupino.) Slovanski jeziki so si še zmeraj zelo podobni in imajo mnogo skupnih besed (glava, breg, glas, svet, jezik, jezero, južina, hren, gnezdo, bolha, čeljust...).

Poskusimo zdaj malo etimologizirati:

bog - indijsko bhage, ki deli bogastvo, deleže, odtod bogat, u-bog, tj. brez deleža; **hudič** - iz hud, slab; **pekel** - v praslovanščini pomeni smolo, trpljenje v raztopljeni smoli; **prisega** - seči, sežem, prvotni pomen 'stegniti roko'; **dosti** - praslov. sit, iz: do sitosti; **dom** - indoevr. domu s pomenom 'kar je zgrajeno'; **močvirje** - iz indoevr. korena mak tj. moker, vlažen; **ulnjak**, **ulica** - **ulj** prvotno pomeni duplo, kamor se je usedel roj čebel, več uljev da uljnak, ulica je prvotno pot po ozki, duplu podobni soteski; **vreti**, **vrelec**, **vir**, **izvor**, **vroč**, voda **vre** iz zemlje, zato je **vroča**... itd.

Z etimologijo so se ukvarjali mnogi naši jezikoslovci: Pohlin, Jarnik, Štrekelj, Nahtigal, Kelemina, Oštir, Breznik, Ramovš, Čop, med najmlajšimi pa omenimo vsaj Alenko Šivic - Dular in Marka Snoja. V knjigi so etimološka spoznanja objavili Fran Miklošič (1886), Fran Bezlaj (od 1976 do 1995) in Marko Snoj (1997).

Prihodnjič - morda narečja? Ali pa zakaj smo tako ali tako poimenovali živali, rastline, reči? Ko pa je še toliko vsega!

sv. družina ADELAIDE

Fr. Janez Tretjak, OFM
Holy Family Slovenian Mission
51 Young Ave, W. Hindmarsh
S.A. 5007
Tel.: (08) 8346 9674
Fax: (08) 8346 2903

KRST

KRST - Enaindvajsetega aprila je bil sprejet v cerkveno občestvo JACKSON ANDREW GESZNER. Starši, oče Steven Andrew in mama Tania Geszner, za botra so mu izbrali Iana Michaela in Tracy Michelle Smoker. Staršem iskrene čestitke, malemu Jacksonu pa, da bi bil zdrav, da bi ga v življenju spremljal božji blagoslov in da bi rasel v modrosti in zvestobi Bogu!

PRAZNOVANJE VELIKE NOČI je minilo v lepem vzdušju. Skozi ves postni čas smo se na praznovanje velike noči pripravljali s postno pobožnostjo križevega pota. Dve soboti pred tiho in cvetno nedeljo pa smo imeli umetniško barvanje slovenskih pirhov. Letos je bilo veliko zanimanje mladih in starejših za slovenske pirhe, ki imajo velikonočne in motive iz narave in se zelo razlikujejo od ukrajinskih. So bolj preprosti, nekateri motivi pa zahtevajo veliko miru, potrpljenja in prakse, a kot pravi pregovor - vaja dela mojstra.

V velikem tednu, še posebej za sveto tridnevje, je bila vedno kar lepa udeležba pri obredih, kljub temu, da je naša skupnost majhna. Na veliko soboto smo imeli po vigilijski maši tudi vstajensko procesijo z gorečimi svečami. Na veliko noč je bilo pri maši precej več rojakov kot ob navadnih nedeljah. To je bil dan za naše otroke; pri obhajilu so tisti, ki še niso bili pri prvem obhajilu, dobili blagoslov in čokoladni pirh, odrasli pa smo si pri izhodu iz cerkve segli v roko in zaželeli božjega blagoslova. Vsak je dobil pravi pirh, ki sta jih podarila Jože in Marija Vuzem, gospa Angela Dodič pa jih je pomagala barvati. Otroci so po maši iskali skrite pirhe okoli cerkve in hiše, in ko so jih našli, sta iz mladih oči sijala sreča in zadovoljstvo.

Na velikonočni ponedeljek smo imeli praznično mašo, po maši pa velikonočni žegen in tombolo za našega misijonarja p. Pepija. Bilo je prijetno in tudi nasmejali smo se. Vesel sem, da imajo rojaki resnični čut za misijonarje.

NOVA STEZA IN OBNOVA HIŠE

V velikonočnem tednu so delavci Tone Ivančič, Jože Pahor in Danilo Kresevič pripravili tla za stezo okoli cerkve, Ignac Simenko pa je z buldožerjem skopal tla. V sredo in četrtek so položili cement. Za novo stezo smo dolžni zahvalo Danilu Kreseviču, ki je želel, da se napravi cementna steza. Naša velika dobrotnica gospa Štefka Kotnik pa je nosila breme, saj je za material in nekaj delavcev plačala prek \$4000. Hvaležni smo ji za veliko pomoč, saj je lani kupila kar dve hladilni napravi za dvoranico, ki sta tudi stali nekaj čez \$4000. Naj ji bo Bog plačnik za njeno dobroto!

Hkrati z naštetimi deli pa smo začeli z obnovo notranjosti hiše. Sonja Zabolocky, roj. Dodič, je naredila načrt za obnovo. Kakor pri gradnji cerkve, tako so tudi pri hiši dobri ljudje, ki radi pomagajo. Vsa dela pregrade dela gospod Janez Zagorc, za prevoz materiala pa je kot vedno v veliko pomoč gospod Jože Vuzem. Ko pišem tale članek za Misli, so pisarna, ena kopalnica in ena soba že urejene. Največja dela pa še pridejo na vrsto: nova kopalnica, kuhinja, obednica in dnevni prostor. Vsi pravijo, da bo hiša, ko bo urejena, lepa, praktična in tudi veliko več vredna.

NONET CERTUS iz Maribora nas bo obiskal 3. junija 2001. V nedeljo bodo peli med mašo, po maši bo koncert, zvečer pa še koncert v slovenskem klubu. Vabljeni ljubitelji lepega petja!

p. Janez

naše nabirke

TISKOVNEMU SKLADU P. BERNARDA

\$135.- Franc Valenčič; \$110.- Tatjana+Milivoj Lajovic; \$100.- Justi Mrak; \$80.- Maks Robar; \$60.- Mara Škofic; \$50.- Frank Smerdely; \$35.- Jožica Padle Ledinek; \$30.- Frank Plut, Pavla Marinovich, L.M. Martin, Magdalena Pišotek, Anita Pleško, Lojze Kovačič, J+M Pal, Davorin Zorzut, Ignac Ahlin, Luisa Prpic, Franc Žele, John Leben; \$25.- Frido Brožič; \$20.- Avgust Breznik, Elfrieda Gray, Rosemarie Poklar, Pavlina Pahor, Andrej Benčan, Tatjana Tee, Ivanka Raneri, Cirila Neubauer, Ernesta Vran, Elizabeth Vajdič, Marta Wagner; \$15.- Nada Mrsnik, Marijeta Hren, Marjan Maršič, Violet Košanovič, družina Hladin; \$10.- Milan Ličan, Jože Kučko, Franc Bubnič, Angela Brala, Ivanka Smrdel, Danica Šuštar, Marjan Jonke, Pavla Bernetič, Stane Mlinar, Frances Namar, Albert Logar, Maria Oppelt, Franc Male, Franjo Brisevac, Silvia+Jože Novak, Anton Iskra, Lojzka+Andrej Fistrič, Franc Podobnik, Jože Vah, Marija Jurševič, Gabriel Rosič; \$5.- Vinko Butala, Angela Lečnik, Anne Pančur, Alojzija Konicanin, Vinko Avguštin, Maria Piotrowski, Stanko Fatur, Marija Ferfolja, Angela Majerič, Vili Vesel, Pavel Knafelc, Anton Skok, Stefania Andlovec, Milka Tomažič, Milenka Erzetich, Alojz Gašperič, Marija Valenčič, Ema Bole Kosmina, Ivan Mervar, Janez Žele, Gracijela Remec, Zdravko Kristančič, Viljem Bauer, John Ploy, Justina Miklavec, Maria Kovačič, Anton Kruh, Karl Knap.

ZA LAČNE SIROTE - \$100.- N.N.; \$50.- Julijana Šajn; \$30.- N.N.; \$30.- Marta+Anton Kristan, N.N., A+M Brne; \$25.- Alojz Gašperič; \$10.- N.N., Maria Boelkey.

ZA NAŠE POSINOVLJENE MISIJONARJE

\$240.- A.K.; \$50.- Janez Šveb; \$30.- Pavla Marinovich; \$20.- Angela Fatur, Ivanka Bajt (namesto velikonočnih voščilnic prijateljem in znancem).

ZA SPOMENIK P. BAZILJA - \$100.- Stan Vrankar; \$10.- Mirko Cuderman.

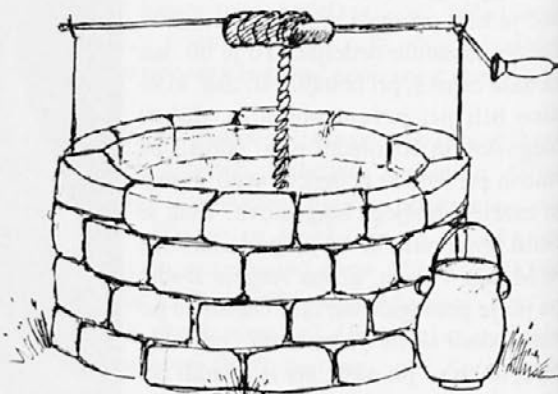
ZA MISIJONARJA P. PEPIJA

\$20.- N.N.

GRADNJA VODNJAKA

V eni od vasi bi radi pomagali ljudem do pitne vode s kopanjem vodnjaka. Vaščani sodelujejo sami s fizičnim delom kopanja in z nabiranjem peska, za gradbeni material in potrebne delovne stroje in orodja pa oni seveda ne morejo poskrbeti. Za to poskrbi strokovnjak za kopanje vodnjakov. Če ste torej za konkretno sodelovanje, bi vas prosil za pomoč v vrednosti 15.000,00 FRF (kolikor stane vodnjak v celoti), kar je približno 3.750,00 AUD.

p. Pepi

Franciškov svetni red (FSR) 12.

p. Filip Rupnik

Vzemimo si k srcu opozorilo:

Poglejte, kakšno ljubezen nam je podaril Oče: Božji otroci se imenujemo in to tudi smo (1 Jn 3, 1).

Lepo je biti v občestvu

Gospod Jezus, svoje učence si imenoval 'prijatelji', ker si se jim odprl v svoji intimnosti.

Toda, Gospod, kako težko se je odpreti!

Koliko stane, da pretrgamo zavezo svoje skrivnosti!

Koliko ovir je na poti!

Vem pa, Gospod, da brez odprtosti ni ljubezni

in da je bistvena skrivnost bratstva,

da se izmenično odpiramo drug drugemu

in sprejemamo med seboj.

Daj mi razumeti, Gospod,

da nisem ustvarjen kot dokončno in zaprto bitje,

temveč kot napetost, kot gibanje k drugim;

da moram biti deležen bogastva drugih

in pustiti, da so drugi deležni mojih zakladov;

da je zapiranje smrt, da je odpiranje življenje,

svoboda, zrelost.

Gospod Jezus Kristus, kralj bratstva,

daj mi voljo in pogum, da se bom odprl,

nauči me, kako naj se odprem.

Zdrobi v meni osamitev in bojazni,

blokada in plašnost, ki ovirajo tok občevanja.

Daj mi velikodušnost, da se bom brez strahu prepustil

teji bogati izmenjavi odpiranja in sprejemanja.

Daj nam milost občevanja, Gospod Jezus.

Ignacio Larranaga

Predlogi za vprašanja in pogovor

Ali je naše krajevno bratstvo resnično občestvo ljubezni?

- Ali se kdaj vprašamo, kakšen je naš prispevek h krajevnemu bratstvu, ali smo dali vse kar lahko drugim damo?

- Ali čutimo bratsko povezanost tudi izven rednih srečanj in 'zunaj Cerkve'?

- Kako smo povezani v bratsko skupnost, kadar sami ne moremo prihajati na srečanja?

- Ali se kdaj pogovorimo o stvareh, ki razdirajo naše občestvo? 'Občestvo' moremo obrniti na vsak zakrament,

ki nas zedinja z Bogom, vendar pa to ime najbolj pritiče evharistiji, ker je predvsem evharistija tista, ki dovršuje to občestvo' (KKC 950).

- Kako se naše bratstvo srečuje pri evharistični daritvi in zakramentih?

- Kako in koliko sodelujemo pri oblikovanju evharistije?

- Ali imamo pravna bogoslužja in skupno pripravo na spoved?

Frančiškov svetni red živi v tesni povezanosti v eno občestvo z brati in sestrami prvega in drugega reda – v Frančiškovo družino.

- Kaj nam pomeni ta povezanost?

Vsaka skupnost ima svoja pravila. Sv. Frančišek je po navdihu Sv. Duha napisal Vodilo za življenje vseh bratov in sester. Generalne konstitucije in razni statuti jasno določajo način življenja bratov in sester v svetu.

- Kako v krajevnem bratstvu sprejemamo ta pravila?

- Koliko nam pomagajo pri uresničevanju poklicnosti?

- Kako v današnjem svetu medsebojne odtujenosti in vedno pogostejše osamljenosti gledamo na druga občestva – skupnosti: v kraju kjer živimo, na delovnem mestu ali v šoli, v župniji.

Bratje in sestre FSR smo kot posamezniki in kot občestvo vernih udje vesoljne Cerkve. Vendar pa smo, čeprav na različnih stopnjah in na različni način, vsi združeni v isti ljubezni do Boga in do bližnjega. "Vsi namreč, ki smo Kristusovi, imamo njegovega duha ter se zraščamo v eno Cerkve in smo med seboj zedinjeni v Kristusu" (KKC 954).

Gospod mi je dal brate.

Dal mi je brate, da jih ljubim,

dal mi je brate, da se jih veselim,

dal mi je brate, da jih sprejemam,

dal mi je brate, da jih poslušam,

dal mi je brate, da v njih prepoznavam

Stvarnikovo obličje.

Dal mi je brate, da jih občudujem,

dal mi je brate, da v njih odkrivam

sledove Dobrega,

dal mi je brate, da v njih slavim Brata!

Gospod mi je dal brate.

SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI

MARIJA KMETOVA

26

VIII. OBLAČNO IN SPET VEDRO I. O ODPUSTKU 'PORCIJUNKULA'

Vse svečanostno je bilo v Perugiji. Papež Inocenc III. je umrl in novi papež Honorij III. je hodil v spremstvu svojega dvora, kardinalov, prelatov in visoke duhovščine po deželi. Po cerkvah so oznanjali zvonovi razne cerkvene slavnosti. Perugija je bila polna sijaja, da so se čudile tihotne ceste in so meščani obstajali in hoteli videti novega naslednika Petrovega. Iz vseh krajev je prihajala nižja duhovščina in prosila sprejema pri papežu – starčku, da mu potoži o težavah svojih vijugastih in siromašnih steza v vinogradu Gospodovem. In tudi Frančišek je prišel z bratom Masseom in stopil pred papeža in mu dejal: »Sveti Oče, ni dolgo tega, ko sem popravil cerkvico, ki je posvečena Devici in Materi Kristusovi. Prosim Vašo milost, da mi dovoli odpustek za to cerkvico, ne da bi morali verniki darovati kaj od svojega premoženja za to.«

Papež je odvrnil: »To ne bo šlo kar tako. Zakaj, kdor zahteva kak odpuste, mora tudi kaj utrpjeti zanj. A povej mi: koliko let zahtevaš? In kakšen bodi odpustek?«

Frančišek je dejal v vseh preprostosti:

»Vaša svetost – ne gre za leta, ampak za duše. Ne dajte mi let – ampak duš.«

»Kako hočeš duš?« je vprašal začudeno papež in dvignil glavo.

»Sveti Oče,« je dejal Frančišek, »ako Vam je prav, takole bi rad: da bi bile vsem, ki pridejo v to cerkvico in se spovedo in skesajo, kakor je treba, in jim podeli duhovnik odvezo, da bi bile vsem odvzete kazni za grehe od onega trenutka, ko so bili krščeni, do onega dne in do tiste ure, ko vstopijo v to cerkvico.«

In se je vprašujoče zazrl v papeža. Papež pa je vstal, hodil po sobi ves v mislih in slednjič obstal pred Frančiškom in dejal:

»Brat Frančišek, veliko je, kar zahtevaš. Rimska kurija nima te navade, da bi delila take odpustke.«

»Gospod,« je odvrnil Frančišek in povzdignil glas, »česar prosim, ne prosim za sebe, temveč prosim v imenu Onega, ki me je poslal: v imenu Jezusa Kristusa!«

»To mi je všeč,« je dejal vzhiceno papež, »pa bodi!«

A kardinali so zmajevali z glavami in so ugovarjali:

»In kaj bo potem s Sveto deželo, ki ima edina take ugodnosti?«

»In kako bo to škodovalo cerkvi sv. Petra in Pavla, kjer so tudi posebni odpustki?«

»Ni mogoče,« so ugovarjali spet drugi. »Nobene koristi ne vidimo v tem. Nasprotno!«

Papež pa je odvrnil:

»Ugodil sem mu; kar je, je. Ne spodobi se in tudi ni mogoče, da bi preklical, kar sem obljubil. Vendar pa moram storiti nekaj: odpustek naj velja samo za en dan.«

In poklical je Frančiška in mu sporočil:

»Tako sem sklenil, da bodi oproščen vseh grehov in kazni za greh vsak, ki bo prišel v tisto cerkev, se skesal in spovedal. To veljaj za vsako leto, a le za en dan: od večera prvega dne do večera drugega dneva in ponoči tistega dne.«

Frančišku je zazvenelo v ušesih; pogled se mu je zmedel. Že je hotel odvrniti, zakaj tako, zakaj ni zadobila njegova preluba cerkva odpustka vsaj za osem dni, pa se je ponižno sklonil in odšel brez besede. A papež je zaklical za njim:

»Ti preprosti človek, kam pa hočeš? Saj nimaš nobenega potrdila!«

Frančišek se je okrenil.

»Če je to delo od Boga, ga bo že sam potrdil. Zato ne maram nobene listine. Blažena Devica Marija je papir, Kristus notar, angeli pa so pričje.«

In je odšel. Papež in kardinali so nemo zrl predse in še dolgo so jim zvenele Frančiškove besede v mislih. Frančišek je prišel ves potrj k bratu Masseu, ga prijel za roko in molče stopil z njim na cesto. Brat Masseo ga je vprašal ves v skrbeh:

»Hudo ti je, oče?«

»Hudo,« je odvrnil Frančišek. »A zgódi se božja volja!«

Ko sta bila doma v Porcijunkuli, so prišli najbližji bratje k njima in Frančišek jim je govoril:

»Hotel sem več, dobil sem le nekaj. A zaupajmo v boljše čase! Papež je poglavar in on stori, kakor želi Kristus, ki je položil v njegove roke vse zaklade milosti za ta svet. Mi smo navadni zemljani, pa mislimo drugače. A red mora biti. Le to si zapomnite: da ne boste nikdar in nikoli zahtevali kakega pisma ali kake listine od rimske kurije. Pa bodi, da bi prosili naravnost v Rim ali s pomočjo kake druge osebe. In ne prosite nikakih potrdil niti za kako cerkev niti za kak kraj; niti ne prosite, ali smete pridigovati, niti ne pomoči, kadar preganjajo vaša telesa. Nikakih ugodnosti in nobenih olajšav ne prosite. Zdaj pa pripravimo vse potrebno, da okrasimo našo predrago cerkvico Marije z angeli, zakaj 2. avgusta pride sedem škofov, da posvetijo ta kraj.«

Bratu Masseu pa je dejal:

»Brat Masseo, rečem ti, da je potrdil odpustek, ki mi ga je dovolil papež na zemlji, tudi Bog v nebesih.«

Bratje so občutili Frančiškovo boleost, pa so se tem urneje lotili dela, da olepšajo Porcijunkulo. Nabrali so cvetja, pletli vence in peli pesmi. Frančišek je hodil med njimi in se kmalu kakor otrok veselil velikega dneva.

In prišli so škofje in prišla je množica ljudstva. Sonce je blestelo na vsaki bilki, rože so dehtele med svečami, mašni plašči so se lesketali v zlatu, lastovke in škranjčki so bili pevci.

In Frančišek je stopil na vzvišen prostor in je oznanil ljudem: »Vas vse hočem poslati v nebese. Oznamim vam odpustek, ki sem ga prejel iz ust najvišjega pastirja. In vam vsem, ki ste prišli danes semkaj, in vsem onim, ki bodo prišli vsako leto na ta dan z dobrim in s skesanim srcem, bodo odpuščene kazni za vse grehe. Hotel sem dobiti odpustek za osem dni, a nisem bil uslišan.«

In tako so zvedeli za odpustek Porcijunkula le oni, ki so bili iz teh krajev, zakaj Frančišek ni hotel, da bi bil z njim oškodoval Sveto deželo ali kako cerkev v Rimu.

2. NA ZBOROVANJU

Od blizu in daleč so prihajali Frančiškovi bratje. Posedli so posamič in v gručinah krog cerkvice Marije z angeli, se razgovarjali o svojih doživljajih in prereševali vprašanja in pomisleke o bodočnosti reda.

Frančišek je hodil od brata do brata, vsakega je poslušal, mu svetoval in se zanimal za njegova pota. Ko je govoril z vsemi, ki so hoteli njegovih besed, je odgovoril vsem, da so zadonele besede čez ravan:

»Kjer je ljubezen in kjer je modrost, ondi ni strahu niti nevednosti. Kdor je potrpežljiv in ponižen, ne pozna nemira v srcu in ne jeze. Kjer je uboštvo in kjer veselje, ondi ni poželenja in ne skoposti. Kjer je mir in opreznost, ondi ni skrbi in nemira. Kdor ima strah božji za čuvaja pred vrati, ondi ne bo hudobnega sovražnika. Kdor je usmiljen in pameten, ne bo imel poželjivega in trdega srca.«

Prenahal je in se ozrl po svojih bratih. Potem se je okrenil proti cerkvici Marije z angeli in povzel:

»In njo imamo, Devico in Mater božjo, ki se naj olepšajo vse svete duše z njo.«

In kakor bi ga navdihnil duh božji, se je povzpел na prste in bratom se je zdelo, da slišijo mogočen spev božjega pevca, ko je govoril:

»Slava tebi, Kraljica modrosti! Pozdravljena v Bogu ti in tvoja sestra, sveta, čista preprostost!

Gospod te pozdravi, sveta gospa revščina, in tvojo sestro, sveto ponižnost!

Sveta gospa ljubezen, Gospod te pozdravi, kakor tvojo sestro, sveto pokorščino!

Gospod vas pozdravi, ve svete čednosti, ki izhajate iz Njega in se širite iz Njega!

Sveta modrost, ti devaš v nič satana in vse njegove spletke!

Sveta čista preprostost, ti si nad modrostjo tega sveta in nad pametjo mesa!

Sveto uboštvo, ti uničuješ poželenje, skopost in pozemske dobrine!

Sveta ponižnost, ti devaš v nič sleherni ošabnost in posvetne ljudi in vse, kar je od tega sveta!

Sveta ljubezen, ti uničuješ vse satanske in mesene izkušnje in strah, ki je iz mesa!

Sveta pokorščina, ti uničuješ voljo mesa in voljo telesa in paziš, da je telo pokorno duhu.

Tako more služiti človek vsem ljudem na zemlji in ne le ljudem, ampak tudi živalim – domačim in divjim...«

Se nadaljuje

p. Bazilij

TONČEK IZ POTOKA

Mladinska povest

Pri Ančki je gledala sreča skozi vsa okna, ki so bila polna rdečih nageljnov in zelenega rožmarina. Ljudje so postajali na cesti, ko so šli k nedeljski maši. Tam se je Tonček vselej razživel. Lojzek mu je lezel v naročje in tako dolgo jokal, da ga je posadil v voziček. Zdrvela sta po cesti, da se je za njima kar prašilo.

O, pri Kastelčevih je minilo nedeljsko popoldne, kot bi mignil. Pa še tega je hotela Tončku ukrasti bratova žena. »Tonček, odslej boš pasel tudi v nedeljo. Le počemu bi krave ostale v hlevu? Poženeš jih na travnik, potem si prost,« mu je rekla neko soboto.

Kaj? V nedeljo naj žene na pašo?

»Boga se boj, Micka! Pri naši hiši nismo nikoli pasli v nedeljo in tudi zdaj ne bomo,« se je oglasila mati.

Janezova žena je vzklopela: »Kdo ima besedo v Potoku?«

A Tonček ji ni bil tiho. Še preden se je prepil med materjo in snaho prav razvnel, ga je prekinil. »Kar sama jih pasi, če hočeš! In če mi sam župnik s prižnice ukažejo, naj v nedeljo pasem, jih ne ubogam! Primojdunej da ne!« je bil odločen za božje in svoje pravice.

Takega pekla menda še ni bilo v Potoku kot tistikrat zaradi ubogih krav, ki so bile doslej kljub nedeljskemu počitku vedno zdrave in so dajale za vse dovolj mleka. Toda Micka je hotela, da obvelja njena trma, a Janeza ni bilo doma. Sicer pa sam Bog vedi, če ne bi navsezadnje še z njo potegnili. Tonček je v svoji dolenski jezi zlil iz sebe vso mržnjo do bratove žene. Celotna Polona je potegnila z njim in mu pomagala.

»Prej se bo začelo naše mlinsko kolo vrteti narobe, kot pa bom v nedeljo pasel!« je še enkrat pribil in se umaknil k čebelam.

Riše: Zorka Černjak

Micka je obstala na pragu in kričala za njim: »naše mlinsko kolo! Naše! Kaj pa je tvojega, pritepenec? Žlica in skleda in še to dvojce sem ti jaz kupila v Stični...«

»Zdaj je tudi meni dovolj!«

Zvečer je Tonček sedel ob petrolejki in se sklanjal nad pisemskim papirjem. Gregoričevi teti je pisal, da bi se rad vrnil v Ljubljano. Naj mu dobi kakršno koli delo. Samo doma ne bo ostal več, ker noče v nedeljo pasti in je mladi napoti.

Ko je prebral pismo materi, je globoko vzdihnila: »Tudi jaz grem iz Potoka! Na Viru pri Franci bom z večjim veseljem delala in čakala smrti kot pa na domu.«

»Ljubi Tonček! Le pridi v Ljubljano! Trgovca Vencelj mi je obljubil, da te vzame za vajenca,« se je glasil tetin odgovor.

Nato je Tonček stopil do brata in mu povedal, da odhaja. Janez je osupnil, a pregovoriti ga ni mogel. Fantu je bilo dovolj tlake v domači hiši. Matere pa Janez le ni pustil zdoma. Le kaj bi rekli ljudje!

Pintarčkov gospodar je ženo ostro prijel. Menda prvič, kar jo je pripeljal v Potok. Nekaj časa je bila užaljena, nato se je omehčala. Vsaj za spoznanje. Tončku je spekla za pot v Ljubljano celo pogačo. Vzel jo je samo zaradi miru. »Zakaj greš od doma, ko je vendar toliko dela?« mu je rahlo očitala.

»Da dam prostor hlapcu, ki ti bo v nedeljo pasel!«

»Ah! No, pa oprosti,« ji je bilo nerodno.

»Nimam kaj! A dom si mi odžrla, da veš!«

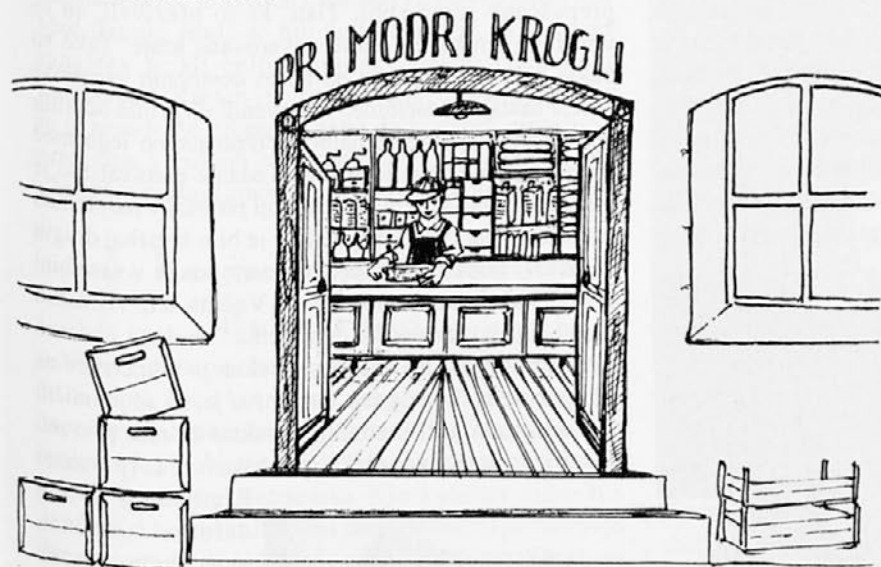
Micka je molčala. Morda jo je le malo prizadelo in je

bila tudi zato odslej boljša z materjo.

»Z Bogom, Tonček. Če boš kaj potreboval, le piši! In domov pridi, kadar hočeš in za kolikor časa hočeš,« se je od brata poslavljal Janez.

ZDAJ NI VEČ MOJ LJUBI, DRAGI DOM!

Naš Tonček je postal zopet 'Ljubljčan'. Nič več šolar kakor prvokrat, ampak trgovski vajenček v Venceljevi prodajalni Pri modri krogli. Od tete, pri kateri je stanoval, v službo ni bilo daleč.

V trgovini so imeli vsi radi drobnega, sprva nekoliko boječega dolenskega fanta, ki je bil uslužen, pripraven za vsako delo in pošten od nog do glave. Trгоvec Vencelj ga je večkrat skrivaj opazoval iz svoje pisarne. Včasih je stopil k njemu in ga zadovoljno potrepljal po rami. Zavzel se je zanj od prvega dne, ko je prišel fant v njegovo trgovino, in videlo se je, da mu skuša nadomestiti očeta in mater. Gotovo mu je povedala Gregoričeva teta, ko je spraševala za prazno vajeniško mesto, zakaj je moral Tonček zdoma.

Vajencu je minila zima, da sam ni vedel kdaj. Na spomlad pa ga je gospod Vencelj poklical v svojo pisarno in mu povedal: »Kakor bi te rad obdržal v Ljubljani, se mi zdi vendar pametno, da greš malo okrog. Pred vojaščino je najbolj pripraven čas. Potem pridejo druge muhe in skrbi. Ali bi hotel na mojo domžalsko podružnico?«

Tonček je debelo pogledal. Seveda bi rad videl tudi kaj drugega kot samo mestne hiše! Saj mu za Ljubljano

ni bilo dosti. Pač je našel pri teti topel domek in rad je včasih pogledal k tovarnarju Polaku, kjer je služila sestra Ivanka. Sicer bo pa moral tudi iz Domžal večkrat z vozom v ljubljansko skladišče in bo imel tako priliko za obiske.

Sprejel je očetovsko ponudbo in odšel za pol leta v Domžale. Nato ga je dobri trgovec prestavil v blejsko podružnico. Le naj si dolenski fant ogleda tudi Gorenjsko in njen biser!

Tonček je z odprtimi očmi požiral lepoto slovenske zemlje. Rad se je zazrl v mogočne snežne vrhove ali sedel v čoln in zaveslal na Otok. Tam je vlekel za vrv, da je zvonček želja milo pozvanjal ter dvigal pred božji prestol

Tončkovo molitev. Da bi ostal vedno pošten, kljub tujini in brez skrbnega materinega očesa; da bi bila bratova žena dobra z materjo in da bi Janez lepo gospodaril.

Da, Tonček je dostikrat mislil na dom. Zdaj šele je čutil, kaj mu je bila domačija v Potoku, kjer mu je sleherna stvarca obujala mladostne spomine. Kaj bi dal, ko bi mogel še enkrat nazaj v brezskrbna leta, ko je kričal po pašniku, gradil čebelnjak in poljubljal roko gospodu Hudoverniku! Pa je vse minulo in za vedno utonilo nekje v globini. Kakor kamen, ki ga vržeš v vodo. Tončku so zdaj v resnici

pognali pod nosom brki in sam si je služil vsakdanji kruh. Želja, da bi na domači grudi zagrabil ročko očetovega pluga in zaoral ali pa stregel z žitom očetovim mlinskim kamnom, je včasih zažarela kot ogenj. Toda vedel je, da je neizpolnjiva. Moral je zdoma, ker je bil mladi na poti. Da bi postal kovač pri sestrinem možu, je bil tistikrat vse prešibak.

V Stični se ni pogosto oglašal, dasi je tolikokrat zahrepenel po ljubkih dolenskih gričih in cvičku in domačiji v Potoku. Preden je odšel na Bled, je skočil čez nedeljo domov. Drugič pa se je odpravil na Dolenjsko, ko ga je cesar poklical k naboru. Z velikim rdečim šopkom za klobukom je s poštnim vozom potoval v Višnjo goro, kamor je bil pristojen. Tam se je sešel s celo kopico nekdanjih sošolcev, ki so prišli na vojaški pregled iz stiške strani.

»Potrjen!« je slišal naš Tonček in po dolensko zavriskal.

Se nadaljuje

4. Ajdna nad Potoki, Gorenjska

Zjutraj težko vstanem, ker je dan tako turoben. Odgrnem rolete in pogledam ven: težki sivi oblaki napolnjujejo nebo. Najraje bi zlezel nazaj pod odejo. A potem ne bom obkrožil Slovenije v osmih dneh. Hitro pograbil nekaj krame in grem proti avtu. Na ramenih čutim prve dežne kaplje. Nič dobrega se ne obeta.

Malo kasneje že zapušča Ljubljano in se po stari cesti usmeriva na Gorenjsko. Današnji cilj je poznoantična naselbina na Ajdni nad Potoki. To je zanimiv hrib na pobočju Stola v Karavankah. Visok je dobrih tisoč metrov, a ima presenetljivo prepadne stene. Ajdna je raj za vse, ki jih pritegneta lep razgled in slikovito gorsko okolje, dopolnjeno z izjemnim kulturnim spomenikom. Ko pri Lescah, takoj za športnim letališčem, zavijeja z glavne ceste, se usmeriva proti

Ajdna - ostanki starokrščanske cerkve

Jesenicam. V Žirovnici se zazreva v pobočje Stola. Nič. Ajdne ni! No, Ajdna že je, a je zaradi megle ne vidiva. V dežju mi debela ura pešačenja prav nič ne diši, zato se z avtom podava po gozdni cesti proti hribu. V bližnji koči se okrepčava s toplim čajem in se peš odpraviva skozi premočen gozd. Zrak je tako nasičen z vlago, da komaj diham. Kot bi dihal skozi gobo. Sprva je pot precej strma in kmalu se znajdeva na sedlu pod Ajdno. Tukaj so tudi ostanki tovarne žičnice; z njeno pomočjo so spravljal arheologi na goro pripomočke za izkopavanje. Ko človek stoji na sedlu, ne more verjeti svojim očem. Kako so lahko na tem prepadnem hribu prebivali ljudje pred 1500 leti? Vrh obdajajo trideset metrov visoke, izredno težko

prehodne stene. Saj pravijo: težko osvojljiva, lahko branljiva! In kaj je napeljalo ljudi, da so se naseljevali v tako ekstremnih krajih?

V 3. stoletju našega štetja je bila rimska država že v razsulu. Vojska je razpadla in nikogar ni bilo, ki bi ustavil velike selitve germanskih in drugih ljudstev. Sredi vojnih viher, ropanja in požiganja, je bilo prebivalstvo prepuščeno samo sebi. Tisti, ki so preživeli, so se umaknili v naravno dobro zavarovane kraje. Tako so nekje v 5. in 6. stoletju na težko dostopnih vzpetinah začele nastajati naselbine. V Sloveniji jih je bilo odkritih več deset. Najvišjo in najbolj prepoznavno lego med vsemi ima nedvomno Ajdna. Tedanje prebivalstvo je bilo že krščansko, zato so osrednji položaj v naselbinah zavzemale cerkve. Poleg cerkve je bilo še nekaj drugih objektov. Strokovnjaki predvidevajo, da je v naselbini živelo kakih sto prebivalcev. Večina teh višinskih naselbin je živela nekako do začetka 7. stoletja, občasno so bile poseljene do devetega. Takrat je bila cerkev na silo porušena in izropana. Zanimivo je, da so jo uničili Slovani, torej naši predniki, ki takrat še niso prevzeli krščanstva. Staroselsko prebivalstvo (potomci

Mogočne ruševine gradu Kamen

nedavno so v ljudskem izročilu živeli velikani, Ajdje, in znano je bilo, da je Ajdovska deklica sedela na vrhu Ajdne in namakala noge v Savi.

Spomin na ajdovske čase pa ni ohranjen le v mitologiji. Na Ajdni najdemo tudi materialne dokaze: ostanke cerkve, bivališč, orodja in drugih pripomočkov. Prizadevni arheologi so naselbino raziskali, delno obnovili ter uredili za ogled. Temelje in zidove so zaščitili in prek njih zgradili streho, da niso izpostavljeni ostremu

Rimljanov) je bilo deloma fizično uničeno, preostanek pa se je postopoma zvil s slovanskim svetom. Spomin nanje je še danes živ. Spomnimo se na povesti o Ajdih, na vile rojenice in sojenice, pa tudi imena krajev in rek spominjajo nanje. Še

gorskemu podnebjju. Del naselbine pa še čaka na raziskovanje in obnovo. Kljub vsemu Ajdno obišče le malokdo. Danes na primer razen naju v naselbini ni žive duše. Vreme je res slabo, a vendar je najdišče vredno ogleda. Ob lepem vremenu seže pogled tja do Bohinja; celotne Julijske Alpe so kot na dlani, pod nami se odpira dolina Save, za našim hrbtom pa mogočno pobočje Stola.

Za konec se ustaviva še pri čudovitem gradu Kamen. Grad leži ob potoku nad naseljem Begunje, kjer ima svoje obrate svetovno znana tovarna športne opreme Elan. Zanimivo je, da je Kamen zelo malo obiskan, čeprav stoji nedaleč od glavnih prometnih in turističnih poti. Po mojem mnenju je to eden najlepših gradov na naših tleh. Med lastniki gradu so bili tudi Lambergi, ki so zaradi junaštev prišli celo v ljudske pesmi (Pegam in Lambergar). Kamen je bil opuščen pred skoraj tristo leti in je nezadržno propadal, tako da je danes pretežno v ruševinah. V zadnjih letih so se pričela obnovitvena dela, s katerimi skušajo gradu vrniti vsaj delček njegove slave.

5. Krajinski park Lahinja, Bela krajina

Nebo še vedno polnijo sivi deževni oblaki, a zagretili ne moti. Tako kot včeraj, v zgodnjih jutranjih urah zapušča prestolnico. Usmeriva se na jug, proti Beli krajini. Med Ljubljano in Belo krajino je zanimiva dežela odeta v gozdove – Notranjska. Njena glavna vodna žila je reka Krka, med kulturnimi znamenitostmi pa izstopajo številni gradovi. V Stični, znani po cistercijskem samostanu, in na Muljavi, rojstnem kraju pisatelja Jurčiča, se danes ne bova ustavila. Raje se bova posvetila reki Krki in gradovom ob njej. Bogenšperk, Ortnek, Otočec, Soteska, Turjak, Žužemberk so najbolj znani

Grad Žužemberk in reka Krka

gradovi na Dolenjskem, ogledali pa si bomo le dva.

Izvir Krke je danes – kljub obilnemu deževju – komaj omembe vreden. Značilen kraški izvir je pod strmo steno, kjer je tudi vhod v nekaj sto metrov dolgo jamo. Trenutno je v celoti suha, ob obilnih padavinah pa voda silovito bruha iz jame. Nič ne pomaga, prišla bova drugič, ko bo padlo več dežja. Lahko pa si поблиže ogledava dolino nekaj kilometrov nižje. Pravijo, da je Krka v zgornjem delu ustvarila eno najlepših slovenskih rečnih dolin. Pri Žužemberku so zaradi pregrad iz lehnjaka nastali slikoviti slapovi, brzice in jezerca. Ob robu naselja najdemo na

V krajinskem parku Lahinja

skalnem robu nad reko razvaline gradu. Njegove gole stene se še vedno odslikavajo na gladini bližnje Krke. Srednjeveško jedro med vojno požganega gradu je uničeno, ohranjeno in obnovljeno je renesančno obzidje.

Manj kot deset kilometrov nižje naletiva na nekaj podobnega: ruševine nekdanj čudovitega gradu. Grad Soteska so leta 1943 požgali partizani, da se ne bi v njem nastanila nemška vojska. Če bi nadaljevala pot ob Krki, bi prispela v Novo mesto, središče Dolenjske. Usmeriva se na jug in čez pol ure doseževa Belo krajino.

Strokovnjaki se še danes prepirajo, od kod pokrajini takšno ime. Morda so k temu botrovale bele narodne noše, morda bela debla brez... Naj bo tako ali drugače, Bela krajina je eden najbolj odmaknjenih kotičkov naše male domovine. Najjužnejša pokrajina Slovenije je zaprta proti njenemu osrednjemu delu in na tak način 'naravno izolirana'. Da je Bela krajina še bolj pestra, so poskrbeli Turki v srednjem veku: ko so vdrali na Balkanski polotok, so se tukaj naselili srbski in hrvaški begunci. Ti so se zlasti po drugi svetovni vojni precej pomešali z avtohtonim prebivalstvom. Izmed naravnih lepot človek nikakor ne sme prezreti reke Kolpe, čudovitega izvira Krupe in seveda Krajinskega parka Lahinja.

izpod TRIGLAVA

V spomin sestri Moniki Antolin

10. 11. 1911 + 29. 3. 2001

Devetindvajsetega marca je Gospod po sestri smrti obiskal našo skupnost in ob 11.50 uri iz svojega vinograda odtrgal dozorel sad. Skozi devetdeset let ga je negoval, okopaval in zalival s svojo milostjo.

Sestra Monika Antolin se je rodila 10. novembra 1911 v Odrancih kot predzadnji otrok v družini s petimi otroki. V župnijski cerkvi v Beltincih je pri sv. krstu dobila ime Katarina. Ko je bila stara dve leti in pol, ki je na porodu zadnjega otroka umrla mama. Družina je ostala brez mame in očeta. Oče je bil poklican k vojakom, saj se je takrat začela prva svetovna vojna. Za otroke so v tem času poskrbeli sorodniki. Po vojni se je oče srečno vrnil domov in kmalu je prišla k hiši mačeha z materinskim srcem, ki je za vse otroke lepo skrbela.

A čez dve leti je prišla nova preizkušnja. Oče je zbolel in kmalu umrl. Tako je otroštvo sestre Monike zaznamovano z veliko bolečino ob izgubi obeh staršev.

Kot sedemnajstletno dekle se je odločila, da bo Bogu posvetila svoje življenje. Prišla je k sestram v Lendavo, kjer je kot kandidatinja preživela dve leti. Devetnajstega avgusta 1930 je bila v Slovenski Bistrici sprejeta v noviciat, 22. avgusta 1931 položila prve zaobljube in 22. avgusta 1934 večne. Letošnjega avgusta bi minilo 70 let odkar je postala članica kongregacije Frančiškank Brezmadežnega spočetja.

Njeno prvo delovno mesto je bilo na Golniku, v sanatoriju za tuberkulozne bolnike. Štirinajst let je delala tam kot bolniška strežnica. Za to si je pridobila izobrazbo z enoletno bolničarsko šolo v Ljubljani.

Po drugi svetovni vojni je s tem poslanstvom nadaljevala v čakovski bolnišnici, kjer je leta 1963 dočakala upokojitev. Leto dni kasneje je bila premeščena

na Brezje za hišno predstojnico. Tukaj je ostala samo štiri leta, potem pa je 6. avgusta 1967 odpotovala v Avstralijo v pomoč sestram, ki so leto prej začele delovati med slovenskimi izseljenci. Vsa leta je bila v Slomškovem domu v Melbourne skrbna gospodinja, otrokom v otroškem vrtcu in svojim sosestram. Skupaj s sestrami je našim izseljencem predstavljala košček domovine in domačnosti, tisto, kar rojaki v tujini najbolj pogrešajo. Po petindvajsetih letih se je 6. februarja 1992 vrnila v domovino, na Brezje.

Sestra Monika (v sredi) s s. Pavlo in s. Moniko, Kew 1971

Sestra Monika je uresničila željo naše ustanoviteljice m. Frančiške Lampel 'naj bomo majhno orodje v božjih rokah'. Gospod jo je po svoji previdnosti uporabil, da je ob bolniških posteljah delila sočutje s trpečimi in v kuhinji poskrbela za lačne.

Ob vrnitvi v domovino se je za s. Moniko začel nov apostolat: to je bil apostolat molitve in vdanega prenašanja križa bolezni in starosti. Kakor sveča je dogorevala in izgorela.

Draga s. Monika, hvala vam za vse ure trpljenja in molitve. Skrita pred svetom so bila vaša zadnja leta v domu duhovnih vaj na Brezjah. Jagode rožnega venca so drsele skozi vaše prste za udeležence duhovnih vaj, za nas, za nove poklice, domače in vse potrebe Cerkve in naroda doma in po svetu. Bogu se zahvaljujemo za dar vašega življenja in zvestobe ter ga prosimo, naj vas sprejme v svoje naročje in vam podari svoj mir.

SESTRA MARTA IN SOSESTRE

Tabor slovenskih otrok po svetu, Jezersko 2001

Obogateni z izkušnjami pri organizaciji taborov mladih iz Slovenije in slovenskih rojakov iz tujine v preteklih letih, bo Slovenska konferenca Svetovnega slovenskega kongresa tudi v letu 2001 pripravila taborjenje mladih, ki bo potekalo na Jezerskem od 29. julija do 5. avgusta 2001. Otroci bodo bivali v šotorih. V primeru slabega vremena bodo prenočevali v bližnji osnovni šoli.

Tabor je namenjen druženju mladih slovenskih rojakov iz zamejstva in po svetu, starih od 12 do 16 let, z vrstniki iz Slovenije, medsebojnemu spoznavanju in povezovanju. Čez nekaj let bodo mladi Slovenci iz tujine in domovine sodelovali pri oblikovanju skupnih kulturnih, znanstvenih in gospodarskih projektov, poznanstva, sklenjena na taborih, pa jim bodo lahko pri tem v veliko korist. Udeleženci iz tujine pa bodo tudi potencialni ambasadorji naše dežele po svetu. Načrtujemo taborenje približno 60 udeležencev; 45 iz tujine in 15 iz domovine. Tabor bo vodil Davor Karničar - človek, ki je prvi smučal z Everesta.

Vsebinska tabora je spoznavanje in odkrivanje slovenske kulturne in naravne dediščine, vesela šola slovenskega jezika, spoznavanje Jezerskega, okoliških krajev in njihovih zanimivosti ter običajev, gorska šola z Davom Karničarjem, navezava stikov z domačini, obisk muzeja, zbiranje virov o izseljencih z Jezerskega in okoliških krajev v tujino, pogovori na temo: *Če bi živel tu, bi ...*, delavnice na temo problematika mladih, priprava zbornika. Prosti čas bomo zapolnili s športnimi igrami, planinskimi pohodi in taborniški šegavostmi, večere pa popestrili z veselimi druženjem ob tabornem ognju.

Prijave zbirkamo do 10. junija oz. do zasedbe mest. Pošljite nam jih na naslov: SSK, Cankarjeva 1/IV, 1000 Ljubljana, tel/fax + 386 01 425 40 24, e-pošta: ssk.up@eunet.si Udeležnina, ki krije vse stroške bivanja znaša 10.000 sit. Stroški prihoda na tabor krije vsak

udeleženec sam. (Za prijavnico lahko pokličete na uradništvo Misli, lahko vam jo pošljemo po pošti.)

Vabimo slovenske otoke po svetu, da spoznajo to prelepo alpsko dolino, ki še vedno skriva v sebi skrivnost čudovitega ledeniškega jezera, da začutijo čarobno lepoto okoliških krajev z vencem visokih gora, da spoznajo prijaznost Jezerjanov, barvitost njihove govorice, ki jim bo znala približati svet spominov na stare čase in jih spoznala z načrti za življenje v *novem veku*. Vabimo jih, da druženje s svojimi rojaki - vrstniki, ki živijo širom po svetu, prepletejo z enkratnim doživetjem Jezerskega.

JANA PODOBNIK, SLOVENIJA

Znanstveno posvetovanje

Zveza zgodovinskih društev Slovenije ob desetletnici obstoja slovenske države pripravlja znanstveno posvetovanje. Srečanje, ki so mu dali naslov Desetletnica slovenske države - pričevanja in analize, bo potekalo od 21. in 22. junija v Brežicah. Za to so se odločili, ker so bili v širši okolici Brežic nekateri najpomembnejši vojaški spopadi osamosvojitvene vojne za Slovenijo. Cilj simpozija je, da bi z izdajo zbornika z referati s tega posvetovanja postavili strokovne temelje za zgodovinsko raziskovanje slovenske osamosvojitve.

T. G.

Nesreča v rudniku

V jami Ojstro v rudniku Trbovlje-Hrastnik je prišlo 24. aprila do dveh vdorov vode in blata. Prvemu, ki je bil manjši, so se rudarji zgodaj zjutraj pravočasno umaknili. Drugi pa je nekaj ur zatem presenetil skupino sedmih rudarjev, ki so bili v rovu, da bi odpravili posledice prvega vdora. Eden izmed njih se je rešil brez posledic, drugega je blato odrinilo nazaj. Reševalci so ga poškodovanega prinesli iz jame. Za preostalih pet, ki jih je blato odneslo, ni bilo več upanja. Do prvega trupla so prišli še isti dan. V jami Ojstro so kopali rjavi premog. Po načrtih, ki predvideva zapiranje rudnika Hrastnik-Trbovlje, pa naj bi omenjeno jamo začeli zapirati čez dva meseca.

T. G.

Varovana državna skrivnost

Velika premoč sedanje vladne koalicije v Sloveniji prihaja do izraza tudi pri številnih zakonih in drugih odločitvah vlade in parlamenta. Sem sodijo številne odločitve, ki manjšajo pravice navadnih državljanov od upokojencev do mladih družin in otrok. Država varčuje pri enih in drugih, večja davke in trošarine. Najprej so te

ukrepe občutili upokojeanci, ki so kljub padcu vrednosti tolarja in povišanju plač dobili le polovico tega, kar jim pripada. Na drugi strani pa nekatere cene poskočijo tudi za dvomestno število. Sprejemanje proračuna, ki je potekalo ponoči, je strogo varovana državna skrivnost. Zvedeli smo le skupno številko prihodkov in odhodkov letošnjega proračuna. Preglednih razpredelnic, običajnih v demokratičnih družbah, pa pri nas ne poznamo. Tudi podatkov kako je vlada ravnala s proračuni minulih let ni. Vemo le, da se zadolženost države iz leta v leto veča. Pri vsem tem pa odgovorni sprejemajo zakone, ki so velikokrat vprašljivi. Eden takih je zakon o zdravljenju neplodnosti in umetni oploditvi. Čeprav bi pričakovali, da zakon pomaga neplodnim zakoncem, ki ne morejo imeti otrok in ureja zdravljenje, ta govori še o marsičem. Najbolj sporno je, da omogoča umetno oploditev samskim ženskam, ki imajo lahko otroka po naravni poti. Napredne politične veljake ne moti, da so s tem otroku kršene osnovne pravice. Medtem ko ni denarja za otroke in družine v stiski, pa si bodo posvečeni lahko privoščili karkoli, pri čemer tudi trgovina z zarodki ni izključena.

Veliki petek - dela prost dan

Ekumenska dejavnost je v Sloveniji navzoča že od škofa Antona Martina Slomška naprej. Pred šestimi leti

pa je bil ustanovljen Svet krščanskih Cerkva v Sloveniji. Članice sveta so Rimskokatoliška, Evangelikiška in Srbska pravoslavna Cerkev pri nas. Prizadevajo si za pospeševanje dialoga, ekumensko sodelovanje in povezovanje ter skupno nastopanje v javnosti. Svet se je zadnjič sešel po veliki noči. Na srečanju je izoblikoval predlog, da bi bil veliki petek dela prost dan in ga poslal vodstvu naše države. Tako kot v Avstraliji je veliki petek tudi v več evropskih državah dela prost dan. T. G.

Novi prior kartuzije Pleterje

Kartuzijani v Pleterjah so v začetku aprila izvolili novega priorja. To službo je prevzel p. Josef Maria David, ki je pred kratim prišel iz Nemčije. Dosedanji prior, p. Lanuin Marija Fischer, po rodu iz Bavarske, se je zaradi starosti (ima 83 let) odpovedal tej službi. T. G.

Dva milijona tulipanov

V Arboretumu Volčji potok so med prvomajskimi prazniki odprli deseto razstavo tulipanov in holandsko vas. Travniki pred vhodom je krasilo dva milijona tulipanov, obiskovalci pa so lahko občudovali kar 164 različnih vrst cvetov. Trenutno v Volčjem potoku cvetijo tudi azeleje in rododendroni. T. G.

sv. ciril
in metod

MELBOURNE

p. Metod Ogorevc, OFM
SS. Cyril & Methodius Slovenian Mission
Baraga House, 19 A'Beckett St.
Kew, Vic. 3101
Tel.: (03)9853 8118 in (03) 9853 7787
Mobile: 0412 555 840 Fax: (03) 9853 6176
Dom počitka - Mother Romana Home
11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 9853 1054 Fax: (03) 9855 0811

KRSTA

Vesel sem, da lahko tokrat zapišem enkrat več krstov kot pogreb.

OLIVIA JANE KASTELIC, roj. 5. 7. 2000, Hampton, Melbourne, hči Johna Kastelica in Christiane, rojene Asche, je bila krščena v naši cerkvi 21. aprila 2001. Botra sta bila Vilim in Irene Kinkela.

NIKOLAS ANTON BRIŠEVAC, Laylor, Vic., sin Nikola Briševca in Helene Antonije, rojene Vučko, je

bil krščen v naši cerkvi 22. aprila 2001. Krstni boter je bil Robert Mertnik.

POGREB - ALBINA OBLAK, ROJ. ČADEŽ, je

umrla v Domu matere Romane 8. aprila letos. Rojena je bila 30. januarja 1914 v Gorenji vasi. Leta 1948 se je poročila z Vinkom Oblakom iz Žirovskega vrha. Leta 1949 sta z možem prišla v Avstralijo, v Suneshine, Melbourne, kjer sta najprej živela v bungalovu. Kasneje sta si zgradila hišo. Albina je dolga leta delala v menzi

Spedling. Otrok nista imela. Mož Vinko je umrl že leta 1985. Potem ko jo je doma zadela možganska kap in je bila dlje časa v bolnici, zaradi posledic pa ni mogla govoriti, jo je maja leta 1997 sprejel Dom matere Romane. Zapušča nečakinjo Frances Butinar ter rojake in znanke, posebno iz Suneshina. Pogrebna sv. maša je bila iz cerkve v Suneshine na pokopališče v Altoni, kjer je pokopana poleg moža.

SLOMŠKOVA ŠOLA je odprla vrata v novo šolsko leto v nedeljo, 25. marca. Zaenkrat se slovenskega dopolnilnega pouka udeležuje sedemnajst otrok, še vedno pa so dobrodošli novi učenci. Še naprej je aktiven odbor staršev, ki med drugim preučuje možnosti za otroško igrišče za staro kapelo. V nedeljo, 6. maja, bo v organizaciji šole in odbora staršev proslava ob materinskem dnevu. Učiteljica je Veronika Smrdel, pomagata pa ji Maria Stathopolous in John Golja. Predsednica odbora staršev je še naprej Veronika Gregorič. V nedeljo, 20. maja, bo med deseto sv. mašo prvič posebno bogoslužje (v šoli) za otroke, ki ga poznajo tudi v avstralskih cerkvah. Šoli in staršem želimo božjega blagoslova pri njihovem delu. V versko središče prinašajo mladostno svežino.

SLEPI PIANIST Peter Breen iz Melbournea je bil s svojo ženo med nami v nedeljo, 1. aprila, po deseti maši. Zaigral in zapel nam je nekaj skladb in spregovoril o svojem življenju in o organizaciji Christian Blind Mission International. Prostovoljni prispevki, ki smo jih zbrali pri vratih (\$180), so bili namenjeni njemu oziroma organizaciji, ki ji posveča veliko svojih moči.

VELIKI TEDEN se je začel v soboto pred cvetno nedeljo s čiščenjem okolice cerkve in Baragovega doma in nadaljeval z izdelovanjem butaric. Obe dejavnosti sta bili lepo obiskani. Tako na cvetno nedeljo kot na velikonočno vigilijo in veliko noč smo imeli blagoslov lepega vremena, tako da smo lahko imeli glavne sv. maše zunaj na prostem, pred lursko votlino. Bog povrni vsem, ki ste na različne načine pripomogli, da je bilo naše praznovanje pestro in doživeto! Od 1.300 razposlanih velikonočnih pisem smo doslej dobili nazaj 326 ovojnica z velikonočnim darom, skupaj \$6,809. Bog povrni vsem darovalcem! Za butarice smo dobili \$488, za velikonočni srečolov pa \$615. Izkupiček bo Društvo sv. Eme namenilo nabavi novih prtov v dvorani.

Letos sem pred veliko nočjo prvič pomagal pri

spovedovanju Hrvatoma, ki niso tako podlegli razvadi skupnih odvez kot Slovenci. Štirje duhovniki smo pri Hrvatih tri večere spovedovali po štiri ure, medtem ko je bilo pri nas pol ure pred mašami in obredi več kot dovolj za tiste, ki so želeli opraviti velikonočno spoved. Priložnost za spoved je bila tudi v Springvalu, North Altoni, Geelongu, St. Albansu, Morwellu in Wodongi.

MARIJIN MESEC MAJ - V torek, 1. maja, na praznik sv. Jožefa Delavca, smo prebrali šmarnice pri deseti maši, spomnili pa smo se tudi druge obletnice molitvene skupine, ki je takrat ponovno zaživela. Na prvo nedeljo v maju bomo zapeli litanije Matere Božje, sicer pa bomo brali šmarnice ob petkih pri maši ob 18.30 in ob nedeljah pri mašah. Vabljeni ste, da v maju tudi doma kaj lepega preberete!

NONET CERTUS IZ MARIBORA

Pevska skupina devetih moških iz Maribora nas bo obiskala konec maja. V nedeljo, 27. maja, bodo nastopili v verskem središču pri maši in po njej, še isto popoldne ob dveh pa na društvu v St. Albansu. V petek, 25. maja, bodo nastopili na društvu Planica. En teden prej bo skupina v Sydneyju, teden dni kasneje pa v Adelajdi. Podrobnosti si preberite pri tamkajšnjih rubrikah.

50-LETNICO SLOVENSKEGA FRANČIŠKANOV

v Avstraliji bomo praznovali letos avgusta. Z njihovim prihodom se je kmalu začela oblikovati slovenska skupnost. Slovence so patril že od začetka povezovali z obiski, listom Misli, slovenskim bogoslužjem in še marsičem. Maja meseca pred petdesetimi leti sta v Sydney prišla p. Beno Korbič in p. Klavdij Okorn. Na ta dogodek se bomo v Melbourne spomnili z majhnim programom pred kosilom na tretjo

nedeljo, 20. maja. Od takrat naprej bomo pri nedeljskih sv. mašah molili posebno molitev kot pripravo na praznovanje petdesete obletnice. Enako molitev bodo molili tudi v Sydneyju in Adelajdi, vabljeni pa ste jo moliti tudi doma. Slovesno praznovanje bomo imeli v Melbournu konec avgusta, ko nas bosta obiskala mariborski škof monsinjor dr. Franc Kramberger in provincial slovenske frančiškanske province p. Stane Zore. Podroben program praznovanja boste boste lahko prebrali v naslednji številki Misli.

Milena Brgoč, Anica Markič in Dragica Gomizel pripravljajo razstavo fotografij in člankov iz Misli o verskem središču v Kewju, nekaj bo tudi iz Sydneyja in

Adelajde. Pomagata tudi Ivan Lapuh in Lucija Srnc. Draga Gelt pripravlja kroniko o patrih, ki jo bomo izdali ob tem jubileju in je del širšega projekta, Kronika Slovencev v Avstraliji, ki jo bosta v naslednjih letih predvidoma naredili skupaj z Veroniko Ferfolja. Pri kroniki sodeluje tudi Tone Gorjup. Rosemary Saražin končuje s pregledom in fotokopiranjem vseh člankov, ki se nanašajo na posamezne patre in s tem pomaga pri pripravi kronike. Naj ob urejevanju gradiva omenim tudi Angelo Videc, ki je sortirala okrog petsto avdio kaset, od katerih je približno sto povezanih s slovenskimi oddajami na 3EA in 3ZZZ.

p. Metod

MOLITEV ZA PRIPRAVO NA PRAZNOVANJE PETDESETE OBLETNICE

Molimo. Bog naš Oče, v času obiska slovenskega škofa in frančiškanskega provinciala, nam v obilni meri podeli Svetega Duha, da bomo prisluhnili Kristusu, sprejeli njegov dar odrešenja in svoje življenje prenovili po njuni besedi. Čas njunega obiska naj nas v Kristusu zbliža med seboj, da bomo postali živa Cerkev za rešitev sveta. Naj nas ta obisk, čas tvojega obiskanja, poveže v eno družino Božjih otrok. Posebno naj tvojo in našo bližino čutijo bolni, ostareli, zapuščeni in na različne načine stiskani. Pomagaj nam, da bomo v tem času bolj pozorni drug na drugega, da bomo našli poguma in moči, da bomo potrebnim pomagali in daj tistim, ki so pomoči potrebni, da jo bodo sprejeli. Naj poživimo zavest, da smo vsi soodgovorni drug za drugega, saj si ti naš skupni Oče.

Božja Mati Marija, Srednica vseh milosti, izprosi naši mladini stanovitno vero. Mnogi so se oddaljili od Tebe in Tvojega Sina. Zanje te še posebej prosimo. Spremljaj jih na vseh poteh in jih varuj hudega. Pomagaj jim odkrivati lepoto vere in krščanskega življenja, ki jo je razodel tvoj Sin Jezus Kristus in smo jo prejeli od naših staršev in duhovnikov ter ohranjali živo tudi v težavnih okoliščinah tujine.

Gospod, pomagaj nam, da bomo v moči Svetega Duha na novo odkrili pomen nedeljske svete maše in drugih zakramentov, posebno svete spovedi; da bomo stopili na pota nove evangelizacije in v luči vere preživljali naš čas bivanja na zemlji, potem pa se nekoč veseli sešli pri tebi skupaj s pokojnimi patri, sestrami in dobrotniki. Amen.

sv. rafael
SYDNEY

P. Valerian Jenko, OFM; p. Filip Rupnik, OFM
St. Raphael Slovenian Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W. 2160)
Tel.: (02)9637 7147 in (02)9682 5478
Fax: (02)9682 7692

POKOJNI – V soboto, 24. marca 2001, je v Liverpoolu (Sydney) umrl FRANC BRATUŠA. Rojen je bil 21. 2. 1921 v Vogričevcih pri Ljutomeru kot sin Franca in Marije, roj. Kotnik. Bil je iz številne družine osmih otrok. Brata Franc in Stanko ter sestra Angela

Dajko so že med pokojnimi, živita pa še brata Alojz in Viktor ter sestra Mili in Marija. Franc je prišel v Avstralijo leta 1949. Poročil se je z Dorothy Burke, ki je že dolgo med pokojnimi. Pokojni Franc je bil zaposlen kot delovodja v ceglarni v St. Petersu, pozneje pa v ceglarni

Norbrick v Seven Hills. Franc je bil bolan pet let. Pred nekaj leti se je vnovič poročil s Kristino, vdovo Hoyker, ki je skrbela zanj v njegovi bolezni. Pokojnik zapušča poleg druge žene Kristine tudi sinove Bernarda, Marka in Johna ter hčerko Rhondo in devet vnukov. Pogrebna maša za pokojnika je bila opravljena v naši cerkvi v Merrylandsu v petek, 29. marca. Nato je sledila upepelitev v krematoriju Pinegrove.

V ponedeljek, 23. aprila 2001, je v bolnici v Sutherlandu umrl VELJKO BRANA. Rojen je bil 5. 7. 1931 v Vogljah (Repentabor). V Avstralijo je prišel leta 1954. Leta 1956 se je poročil z Miriam Wright. Rodil se jima je sin Mihael. Veljko je bil najprej zaposlen pri sekanju trstike v Queenslandu, nato je delal na projektu Snowy Mountain, potem pa je prišel v Sydney in dobil delo v pristanišču kot operator žerjava. Družina je živela v Oyster Bayu. Veljko je bil bolan eno leto. Pogrebne molitve za Veljka so bile opravljene v cerkvi sv. Patrika v Sutherlandu, nato je sledila upepelitev v Woronora krematoriju.

V dneh med 18. in 23. aprilom 2001 je na svojem domu v Milperi umrl PAVEL MATIČIČ, ki je bil rojen 24. 1. 1935 v Topolah pri Mengšu, sin Franca in Franciške, roj. Zalokar. V Avstralijo je prišel leta 1957. Poročil se je z Danico Kepic, ki pa je že 17 let med pokojnimi. Pavel je bil po poklicu mizar. Pokojnik zapušča hčerko Sonjo, ki je poročena z Johnom Nota in sedem mesecev staro vnukinjo Lily, v domovini pa še sestre Francko, Milico, Anico, Dragico ter brata Vinka. Pogrebna maša za Pavla je bila opravljena v Merrylandsu v ponedeljek, 30. aprila, pokopan pa je bil na pokopališču, Forest Lawn, Leppington, poleg svoje žene Danice.

V ponedeljek, 30. aprila 2001, je v bolnici Prince Alfred v Sydneyju v starosti 78 let umrl VENCELJ OGRIZEK. Po rodu je bil iz Matenje vasi pri Postojni, kjer je bil rojen 6. 9. 1922 kot sin Hermana in Marije, roj. Štemberger. Leta 1954 se je v Trstu poročil z Ano, roj. Bele, ki je po rodu iz Selc pri Pivki. Kmalu nato sta imigrirala v Čile, kjer sta bila samo 18 mesecev in sta leta 1956 prišla v Avstralijo. Venceslav se je zaposlil v tovarni gume v Petershamu, nato je delal v isti stroki v North Parramatti in končno v Auburnu. Pri delu je imel nesrečo in si poškodoval nogo in kol ter prestal kar štiri operacije. Od tedaj ni bil več

sposoben za delo. Pokojnik zapušča tu poleg žene Ane in sina Johna tudi brata Stanka in sestro Anico, por. Vitežnik, doma pa še sestro Marico, ki živi v Matenji vasi. Rožni venec in pogrebna maša sta bila v Merrylandsu v petek, 4. maja, pokopan pa je bil na slovenskem pokopališču v Rookwoodu.

Družinam in sorodnikom omenjenih pokojnikov naše iskreno sožalje!

KRST – JESSICA ROSE CLEMENTS, Quakers Hill, NSW. Hčerka Andreja in Lise, roj. Kovše. Botra sta bila Steven Don in Kym Buckley. – Sv. Rafael, Merrylands, 8. aprila 2001.

Novorščenki, staršem in botrom iskrene čestitke!

VELIKA NOČ je spet za nami. Postni čas je hitro minil, ko smo se zbirali ob križevem potu ob četrtkih, petkih in na tiho nedeljo, 1. 4., ko je sodelovala tudi mladina. Postno romanje z najetim avtobusom smo imeli v ponedeljek, 26. marca, na Mount Schoenstatt. Na tiho nedeljo popoldne je bilo po več letih tudi romanje v Earlwood. Upam, da bo prihodnjič na tem kraju več rojakov. Pri obredih velikega tedna je bila lepa udeležba. Več ljudi kot pretekla leta je bilo tudi pri škofovi krizmeni maši na veliko sredo. Mešani zbor se je lepo izkazal pri vigilijski maši na veliko soboto, pri procesiji in slovesni maši na veliko noč in potem spet 29. aprila. Tudi na pirhovanju je bilo spet veselo ob zvokih ansambla The Masters, pri sekanju pirhov in ob postrežbi 2. delovne skupine. Vsem rojakom iskrena hvala za vso pomoč pri naši cerkvi, za čestitke in darove za veliko noč. Nemogoče je omeniti vse, ki pomagajo, ker bi gotovo koga prezrl. Vendar je pri Bogu vse zapisano in Bog vsem bogato poplača. Zato ostanimo zvesti naši skupnosti.

MARIJIN MESEC MAJ smo začeli v torek, 1. maja, s sveto mašo, petimi litanijami in blagoslovom. Ker letošnje šmarnice še niso prispele, smo imeli branje Slomšek o Mariji iz šmarnic izpod peresa Stanka Janežiča iz leta 1992. Vabimo vas, da se udeležujete majniške pobožnosti, ki bo ob četrtkih, petkih, sobotah in nedeljah ob uri, ko je maša omenjene dneve. To je lepa priložnost, da počastimo Marijo in jo prosimo za važne zadeve - osebne, družinske in javne. V naši cerkvi je že skoraj eno leto kip fatimske Matere božje. Ta znameniti kip je pretekla leta romal po številnih cerkvah in prireditvah. Samo Bogu in Mariji je znano, koliko prošenj in molitev, rožnih vencev in vzdihov

je bilo izrečenih pred tem kipom. Osebo sem prepričan, da je za našo cerkev in skupnost velika čast, da imamo ta kip tukaj. Naj nam bo zato v spodbudo, da bomo Marijo iskreno častili, jo posnemali in se ji priporočali. Tudi letošnji majnik nas vabi k Mariji! V naši cerkvi imamo tri Marijine like – vsi predstavljajo Nebeško Mater Marijo, vsak od teh ima svojo duhovno in zgodovinsko povezavo z našo skupnostjo. Ob križu pri glavnem oltarju je podoba Marije Pomagaj. Ona je zavetnica našega naroda in nas povezuje z domovino Slovenijo, kip Brezmadežne pod korom in kip Srca Jezusovega pod zvonikom nas povezuje z začetki naše cerkve v Merrylandsu, kip Fatimske Matere božje pri tabernaklju pa nas povezuje z dogodki v Fatimi ob Marijinih prikazovanjih Francesku, Jacinti in Luciji (ki še živi na Portugalskem), povezuje pa nas tudi s svetim očetom papežem Janezom Pavlom drugim, in z našo novo domovino Avstralijo. Papež je ta kip blagoslovil in ga poslal v Avstralijo, da jo čuva in prosi zanjo pri Bogu in Sinu Jezusu.

SREČANJE BOLNIKOV in upokojeincevbo v četrtek, 17. maja, z začetkom s sv. maši ob 10.30 dopoldne. (Molitvena skupina pa ima srečanje ob 10. uri.) Nudite prevoz nekomu, ki sicer ne more priti, če imate prostor v vašem vozilu.

NONET CERTUS iz Maribora bo gostoval pri nas v drugi polovici maja. (Nonet pomeni devetčlanski zbor.) V petek, 18. maja ob sedmih zvečer, bodo nastopili na Slovenskem društvu v Wetherill Parku, v soboto, 19. maja ob isti uri v dvorani kluba Triglav, v nedeljo, 20. maja, bodo peli pri maši ob pol desetih, nato pa nastopili na koncertu v dvorani. Zvečer ob šestih bodo prepevali pri slovenski maši v Canberri, nato pa bo koncert v dvorani tamkajšnjega društva. Naslednje dni pa odpotujejo v Melbourne in nato v Adelaido. Vabljeni ste, da prisluhnete izvrstnemu petju tega zbora, ki je gostoval v mnogih krajih v domovini in po svetu.

SREČANJE S FRANČIŠKOM bo naslednja dva meseca – v odsotnosti p. Filipa – vodil p. Carl Schafer iz Campbelltowna. Vabljeni ste torej na zadnji torek v maju, 29. 5., in zadnji torek v juniju, 26. 6. V juliju pa bo p. Filip spet med nami.

DEVETDNEVNICA v čast Sv. Duhu bo od petka, 25. maja, do sobote, 2. junija, binkošti pa so v nedeljo, 3. junija. Binkošti naj bi vsak kristjan praznoval kot obletnico sv. birme, ko smo bili potrjeni v veri po prihodu Sv. Duha v naše srce. Molimo za naše birmance, ki se pripravljajo na prejem Sv. Duha in za prvoobhajance, ki bodo prvič prejeli Jezusa v svoja srca.

GOSPODOV VNEBOHOD – 27. maja (v Avstraliji). To je tudi četrta nedelja v mesecu, ko je na vrsti družinska maša: udeležba staršev z otroki.

CANBERRA ima slovensko službo božjo vsako tretjo nedeljo v mesecu, torej 20. maja ob šestih zvečer. Zbor Certus prepeva pri maši in na koncertu v dvorani tamkajšnjega kluba. Naslednje tri zimske mesece je čas spremenjen in je sv. maša že ob petih popoldne. Torej: 17. junija, 15. julija in 19. avgusta. Šestnajstega septembra pa je spet ob šestih. Obvestite se med seboj in povabite k maši druge rojake, ki ne bodo brali tega obvestila.

WOLLONGONG – FIGTREE ima slovensko službo božjo vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu ob petih popoldne. Torej: 27. maja, 10. in 24. junija. V nedeljo, 3. junija, pa je zaradi binkoštnega praznika tudi izredna maša.

PREJEM SV. OBHAJILA – Večkrat me kdo

vpraša, če sme k sv. obhajilu. Za vreden prejem sv. obhajila se zahteva, da smo v stanju posvečujoče milosti božje, to je brez smrtnega greha. Tisti, ki živijo v neurejenem zakonu ali niso veljavno poročeni, pa živijo skupaj, izgubijo pravico prejema sv. obhajila po cerkvenem zakonu; tudi odveze pri sv. spovedi ne morejo dobiti, razen v smrtni nevarnosti. Še vedno pa zanje velja

spodbuda, da hodijo k sv. maši, molijo, vzgajajo otroke v krščanskem duhu, spolnjujejo božje zapovedi in če je mogoče uredijo zakonsko življenje.

27. MLADINSKI – SLOVENSKI KONCERT bo v Merrylandsu v soboto, 6. oktobra. V nedeljo, 27. maja po maši bo sestanek mladine in odraslih, ki bodo pripravili vse potrebno za koncert.

p. Valerijan

*Žužo,
tukaj spet Andrew. Upam, da ste veliko noč lepo preživeli. Oprostite za prejšnji mesec; vsa čudovita pisma, ki ste mi jih poslali, so se morala nekeje izgubiti.*

Tokrat sem vam pripravil dva zanimiva članka. Če imate kakšne pripombe, prosim, pišite mi, zelo rad bi že dobil kakšno pismo!

The Corner

Andrew Bratina

TALENTI NA RAZPOLAGO

Mislite organizirati zabavo, sprejem ali proslavo? Obrnili ste se na pravi naslov – polno mladih talentov imamo, ki umirajo od želje, da bi pokazali svoje darove v javnosti.

Misli, maj 2001

kotiček NAŠIH MLADIH

Na razpolago imamo veliko število različnih izvajalcev z različnimi sposobnostmi. Nekateri so solisti, nekateri delujejo v skupini, a vsi so pripravljeni pomagati.

V Melbournu so na primer klaviaturist in harmonikar Lenti Lenko in Adrian Butinar, flavtistka Michelle Fistrič, pianistka Crissy Mesarič in ansambel Domači fantje. Potem sta plesni skupini Iskra in S. šola Dance Group, pevske skupine Fistrič Quartet, Wendy & Kristina Cestnik, Paul & Alenka Paddle in solisti kot Zalika Rizmal in seveda sem tudi sam pripravljen priskočiti na pomoč.

Torej naslednjič, ko imate v mislih kakšno prireditev, uporabite nas, slovensko mladino. Ne bo vam žal, ne bomo vas razočarali. Stopite v stik z mano in jaz vas bom povezal s komer koli boste želeli.

Prav tako so na razpolago ministranti ali oltarni strežniki. Pater Metod ima vedno rad ministranta ali dva, da mu pomagata ne le pri mašah, ampak tudi pri krstih, pogrebih in porokah. Bi kogar koli od vas zanimalo, da bi se nam pridružil? Če je odgovor da, pokličite patra Metoda, če živite v Melbournu, vesel vas bo.

Če kdo iz Sydneyja, Adelaide, Canberre, Brisbane ali od drugod misli, da ima talent za ministranta ob krstih, porokah... naj se mi, prosim, oglasi. Predstavil ga bom v tej rubriki in potem, kdo ve...

Star of the Month

Zvezda tega meseca, šestnajstletna Michelle Fistrič, je v skupnosti dobro znana kot ena izmed otrok Fistričevega družinskega kvarteta. Poleg pevskih talentov (poje alt in sopran), uspešno muzicira tudi na flavti.

Povrh vsega je Michelle tudi aktivna atletinja. Odkar pomni je rada sodelovala pri določenih športnih panogah. Prvo atletsko sezono je začela leta 1996 v Diamond Valley Little Athletics Club (DVLAC) pri U13 girls. Na koncu sezone je bilo očitno, da je Michelle odlična atletinja. Dosegla je veliko prvih in drugih mest – 1. mesto pri teku z ovirami na 80m, prvo mesto pri teku z ovirami na 300 m, prvo mesto v šprintu na 70 m, drugo mesto v šprintu na 100 m in drugo mesto v šprintu na 200 metrov.

Naslednje leto je Michelle nadaljevala pri U14 girls in se izkazala s petimi prvimi in enim drugim mestom. K svoji slavi je dodala še s trikratnim preseženjem rekorda pri teku z ovirami na 80metrov v svoji skupini. Njen rekord je še vedno nepresežen – 13.42 sekund. Tekmovala je tudi v troskoku, skoku v daljino in skoku v višino.

Michelle je bila tako dobra, da so jo poslali na državno prvenstvo, kjer je pri troskoku dosegla 5. in pri teku z ovirami na 80 m 16. mesto. Tekmuje še vedno, čeprav zdaj v klubu Box Hill in skupini U17 women. Še vedno dosega velike uspehe na pokrajinskih in viktorijskih tekmovanjih, čeprav je začela zdaj tekmovati tudi na avstralskih državnih prvenstvih. Letos je bila izbrana za

tekmovanje na 2001 Youth Olympics, kjer je bila šesta.

»To je bila res dobra izkušnja za atlete, ki trenirajo, da bi postali elitni atleti,« pravi.

Prav tako je letos dobila športno stipendijo na Lady of Mercy Collegu za njeno predanost in športni duh na športnem oddelku.

V intervjuju mi je Michelle povedala: »Pred kratkim sem tekla na Avstralskem mladinskem prvenstvu v Bendigu in bila druga v prvem teku, čeprav sem bila potem

v finalu na žalost četrta. Vseeno sem bila zelo zadovoljna, saj sem tekla blizu mojemu osebnemu rekordu.«

Michelle je trdo delala za to, kar je danes. Je ena najhitrejših mladih talentov in mislim, da bi jo vsi morali podpreti, da bo lahko na tekmovanjih dala vse od sebe.

ANDREW BRATINA

Hvala ker ste prebrali tole rubriko. Vaša podpora je nujno potrebna, da bo The Corner ostal pri življenju. Pošljite mi kar koli mislite, da bi ustrezalo tem stranem.

Urednik

OGRIZEK SOLICITORS

MICK OGRIZEK, MA, LLB (HONS)
LEGAL PRACTITIONER

TELEPHONE: (03) 9748 3650 FAX: (03) 9748 3619
MOBILE: 0418 326170 EMAIL: MOG@NETSPACE.NET.AU

POSTAL ADDRESS:
P.O. BOX 175, WORLD TRADE CENTRE VIC 3005

GOJAKS MEATS & SMALL GOODS

Rojakom
v Sydneyu

se toplo
priporočam!

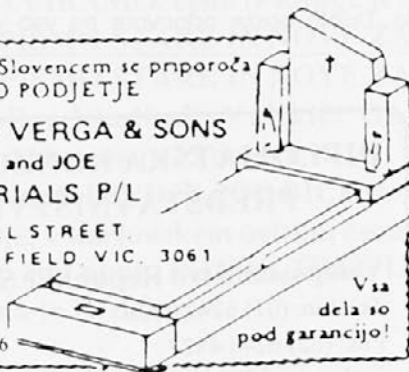
220 Burwood Rd, Burwood N.S.W. 2134
Phone: (02) 747 4028

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD VIC. 3061

Tel: 359 1179
A.H. 9470 4046

Vsa
dela so
pod garancijo!

PRODAJA IN NAKUP HIŠ

WALTER DODICH Mobile: 0413 262 655

IRENE DODICH Mobile: 0411 649 106

AGENTA ZA PRODAJO NEPREMIČNIN

HOCKING STUART Camberwell Office

693 Burke Road, Camberwell, Victoria 3124

Tel: 9882 4700

Fax: 9882 4766

Internet: www.hockingstuart.com.au

Email: camberwell@hockingstuart.com.au

TOBIN BROTHERS
a better way

Viktorijskim Slovencem na uslugo v času zalovanja

Head Office

NORTH MELBOURNE 189 BOUNDARY ROAD 9328 3999

BERWICK 9796 2866 NOBLE PARK 9558 4999

BRIGHTON 9596 2253 PAKENHAM (03) 3940 1277

CRANBOURNE (03) 3996 7211 RINGWOOD 9870 8011

DONCASTER 9840 1155 ST ALBANS 9364 0099

EAST BURWOOD 9886 1600 SUNSHINE 9364 8711

ESSENDON 9331 1800 WERRIBEE 9748 7900

FRANKSTON 9775 5022

GLENROY 9306 7211

MALVERN 9576 0433

MOORABBIN 9532 2211

Member AFDA

Frances Tobin & Associates

EAST BURWOOD 9802 9888

BRIGHTON 9596 8144

TRI-MET

Are your dentures more
comfortable in a glass...? If so,
for a **free consultation** contact
STAN KRNEL
DENTAL TECHNICIAN
specialising in dentures
and mouthguards.

391 Canterbury Rd, Vermont
Tel: 9873 0888

Bi raje imeli umetno zobovje v
kozarcu...? Če ne, za **prvo**
brezplačno posvetovanje,
z zaupanjem pokličite:
STANKO KRNEL
ZOBNI TEHNIK
specialist za umetno zobovje
in zaščitne proteze.

Suite 7/14 Market St, Box Hill
Tel: 9898 6293

Dom počitka matere Romane
Slovenski dom za ostarele
 11-15 A'Beckett St, Kew, Vic. 3101

Mother Romana Home
Slovenian Hostel for the Aged
 Ph: 03 9853 1054 Fax: 03 9855 0811

Dom počitka matere Romane je slovenska ustanova, ki za daljši ali krajši čas nudi domače okolje ostarelim in vsem, ki potrebujejo nego. Prijazne in tople sobe, domača hrana, vesela družba, popolna zdravniška nega in vsa oskrba so samo del tega kar boste našli v domu počitka, samo 20 metrov od slovenske cerkve v Kewju.

Pogoj za sprejem v dom je *Aged Care Assessment Document*, ki vam ga priskrbi vaš zdravnik.

Osnovna cena je 85% od avstralske starostne pokojnine in je v skladu z vsemi pravili in predpisi določenimi z zakonom tako imenovanega *Aged Care Act 1997*. Pogoj za sprejem v dom ni na osnovi posameznikovega premoženja, temveč na podlagi njegovega zdravstvenega stanja in potrebi po negi.

Ste že razmišljali o tem, kakšno bi bilo življenje v domu, poznate koga, ki bi po vašem mnenju potreboval njegove usluge ali pa ste samo radovedni in bi radi vedeli kaj več? Pokličite upravnico po telefonu in se dogovorite za primeren čas ogleda. Dobili boste odgovore na vsa vprašanja.

GLAS SLOVENIJE

Informativni mesečnik z angleško prilogo
 "The voice of Slovenia"

P.O.Box 167 Winston Hills, NSW 2153

Telefon: (02) 9674 9599

SLOVENSKA TV 31 - Sydney

Vsak ponedeljek ob 18.00 uri

Domača stran na internetu:

STIČIŠČE AVSTRALSKIH SLOVENCEV

glasslovenije.com.au

DIPLOMATSKA KONZULARNA PREDSTAVNIŠTVA

Veleposlaništvo Republike Slovenije

Telefon: (02) 6243 4830

Fax: (02) 6243 4827

Embassy of Republic of Slovenia, P.O. Box 284
 Civic Square, Canberra, ACT 2608

Generalni konzulat RS Sydney

Telefon: (02) 9517 1591

Fax: (02) 9519 8889

P.O. Box 188, Coogee, NSW 2034

Generalni konzulat RS Nova Zelandija

Telefon: (04) 567 0027

Fax: (04) 567 0024

P.O. Box 30247, Lower Hut, NZ ali

P.O. Box 5, Smithfield, NSW 2164

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

**Tiskarna za
 brošure, knjige in barvna dela**

164 Victoria Street, Brunswick, 3056 VIC.

Telephone: 9387 8488

Novo in staro branje iz Baragove knjižnice

NOVO! Draga Gelt: ZNAŠ SLOVENSKO? DO YOU KNOW SLOVENIAN? Tečaj slovenskega jezika za odrasle (Slovenian Language Course for Adults), cena \$20.- in OSNOVNA SLOVNIČNA PRAVILA IN VAJE, cena je prav tako \$20.

MODERNI ANGLEŠKO-SLOVENSKI IN SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v žepni izvedbi s trdimi platnicami. Cena je 80 dolarjev.

LUČ V ŽIVLJENJE - MOLITVENIK ZA STAREJŠE, primeren za vse, ki že slabše vidijo, saj so črke veliko večje kot običajno. Cena je 20 dolarjev.

Draga Gelt, Magda Pišotek, Marija Penca: **UČIMO SE SLOVENSKO - LET'S LEARN SLOVENIAN**, I., II. in III. del. Cena je \$15.- za posamezni del.

Slikanice za najmlajše, ki pripomorejo k učenju slovenščine:

THE CHILDREN BIBLE - cena je 20 dolarjev.

Ivan Kobal: **THE SNOWY - CRADLE OF NEW AUSTRALIA**, cena knjige s trdimi platnicami \$30, z mehkimi platnicami \$20.

Jožko Šavli, Matej Bor, Ivan Tomažič: **VENETI, FIRST BUILDERS OF EUROPEAN COMMUNITY** - angleški prevod, trde platnice, 534 strani, 150 ilustracij; cena je \$45.

NOVO! **VENETI V EVROPI 2000**, tretji venetski zbornik, uredil in izdal Ivan Tomažič. Knjiga vsebuje znanstvene razprave, ki dopolnjujejo dosedanje raziskave in hkrati odpirajo nova obzorja pri ugotavljanju etnogeneze slovenskega naroda. 304 strani, trda vezava, cena \$25. Kot uvod k branju priporočamo knjigo **SLOVENCİ - KDO SMO, OD KDAJ IN ODKOD IZVIRAMO**, cena te knjige je 35 dolarjev.

SVETO PISMO STARE IN NOVE ZAVEZE - cena je 50 dolarjev.

SVETO PISMO STARE IN NOVE ZAVEZE, žepna izdaja, cena je 45 dolarjev.

NOVO! Dr. Vladimir Vulikič: **GLASBENIK STANE HABL - VRHNIČAN V DOMŽALAH**, cena je 25 dolarjev.

Karel Mauser: **LJUDJE POD BIČEM** - povest, napeta ljubezenska zgodba v štirih knjigah žepne izdaje, v kartonskem ovitku, cena je 35 dolarjev.

NOVO! Ivan Lapuh: **POTOK TREH IZVIROV**, črtice, pesmi in aforizmi melbournskega rojaka, cena je 15 dolarjev.

Videokasete iz Baragove knjižnice

SLOVENSKI MLADINSKI KONCERTI V AVSTRALIJI 1975 - 1999, spominski video ob 25. slovenskem mladinskem koncertu, \$10.

PETINDVAJSETI SLOVENSKI MLADINSKI KONCERT V MELBOURNU, 1999 - \$25.

SLOVENIA IS... videokaseta o Sloveniji v angleščini, 25 dolarjev.

PAPEŽ JANEZ PAVEL V SLOVENIJI, obisk svetega očeta maja 1996. Cena \$25.-

TAM NA VRTNI GREDI (30 minut) - pojeta Tanja Meža in Maja Lesjak, na citrah Marjan Marinšek. Cena \$10.-

30-LETNICA SV. CIRILA IN METODA V KEWJU, videokaseta slavnosti, cena je 25 dolarjev.

KARAOKE - SLO HITI, I. del, cena je 25 dolarjev.

SIMONA WIESS - Največji uspehi, Mati. Cena 25 dolarjev.

Prosimo, da k ceni naročenega prištejete tudi poštnino.

STILL CELEBRATING THE NEW MILLENIUM

FOR ALL YOUR TRAVEL (hotels, car rentals, insurance...) around Australia, New Zealand, North and South America, Europe, Asia, Africa and also for MONTHLY GROUPS TO SLOVENIA, please contact us for dates and economical rates. Make an early reservation to avoid disappointment.

GROUPS FOR SLOVENIA
departing from ADELAIDE, BRISBANE, CANBERRA,
MELBOURNE and SYDNEY

We are now sole agents in Australia for the **ABC Car Rental**
Company in Slovenia.

Please contact us for very economical rates.

Lic No
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ZA ENO SKUPINSKIH
POTOVANJ NA OBISK SLOVENIJE V LETU 2001

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta...

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanja!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
Slovenija Travel / Donvale Travel

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 9 842 5666